

Framtidens Karriär Sjuksköterska

Rätt till kontinuerlig kompetensutveckling

4 Arbetsvillkor, kontinuerlig kompetensutveckling, den nya yrkestiteln avancerad specialistsjuksköterska, att stoppa sjuksköterskeflykten och minska sjuksköterskors övertidsarbete, är några av Vårdförbundets viktigaste frågor just nu.

Få gränser för sjuksköterskor inom akutsjukvården

5 Som sjuksköterska i akutsjukvården verkar du inom ett område där du blir bred i din kunskapsbas. Flexibilitet, förmågan att snabbt kunna växla tempo i akuta situationer och se hela patienten är viktiga faktorer för att trivas i akutsjukvården.

Kloka kliniska val utmanar det slentrianmässiga

11 Kloka kliniska val härstammar från Choosing Wisely-rörelsen i USA och handlar om att sluta göra åtgärder som inte ger mervärde för patienterna och rikta sjukvårdens kraft mot sådant som gör skillnad för patienterna.

Vi ska bota och lindra imorgon det ingen kan bota och lindra idag

VÄLKOMMEN SOM SJUKSKÖTERSKA TILL TEMA AKUT OCH REPARATIV MEDICIN, HUDDINGE & SOLNA

Vi vårdar patienter med akuta tillstånd från alla olika specialiteter, elektiv ortopedi och mottagningsvård. Vi har en unik möjlighet att vara del av hela vårdkedjan.

För att kunna ge våra patienter en vård med hög kvalitet så behöver du som sjuksköterska ha rätt förutsättningar. Därför erbjuder vi:

- Tydliga karriärvägar med fyra spår: akademi, klinik, pedagogik och ledarskap.
- Möjlighet till specialistutbildning inom bland annat akutsjukvård.
- Kompetensbaserad rotation för personlig utveckling och ökad kunskap och förståelse kring patientens behov.

Vi söker dig med ett genuint intresse av vård med hög kvalitet som vill vara med och utveckla vården tillsammans med oss.

Inom vårt tema finns det många möjligheter. Kontakta gärna våra omvårdnadschefer för mer information:

Huddinge

Akutmottagningen, AVA, KAVA, MAVA/MIMA, MIMA, Vårdavdelning Akut kirurgi, Vårdavdelning Ortopedi, Vårdavdelning Infektion 2, 3 & 4

Kontaktperson: Christa Olovsson, christa.lovsson@regionstockholm.se, tel: 0725-98 12 18

Solna

AVA, IMA, Intensivakuten, Traumaenheten, Rekonstruktiv Ortopedi, Ortoped, kirurgi och traumamottagningen

Kontaktperson: Linda Axelsson, linda.axelsson@regionstockholm.se, tel: 0722-54 26 45

Referensnummer: 2022/2343 Huddinge, 2022/2348 Solna

Läs mer och ansök på www.karolinska.se/jobb

Vill du jobba som sjuksköterska?

Köp ditt startkit idag och få manual på köpet.

Det kunde varit verklighet om det inte fanns tydliga krav på sjuksköterskeutbildningen. Krav som Svensk sjuksköterskeförening varit med och drivit fram.

Läs mer om vårt arbete och bli medlem på vår hemsida swenurse.se

Svensk sjuksköterskeförening
För patientens och professionens bästa

Kontinuerlig kompetensutveckling

Kompetensförsörjningen är en av sjukvårdens viktigaste frågor. Antalet specialistutbildade sjuksköterskor i sjukvården minskar. För att bryta utvecklingen krävs ett långsiktigt arbete med att förbättra arbetsvillkoren. En oroande utveckling är att många arbetsgivare drar in på kompetensutveckling. För att kunna hålla sig uppdaterade med den kliniska utvecklingen har Vårdförbundet som målsättning att få till ett centralt avtal med rätt till kontinuerlig kompetensutveckling.

Hur ska fler sjuksköterskor trivas i yrket och vilja stanna inom sjukvården? Sjuksköterskan och docenten Ann Rudman forskar på hur friskfaktorer påverkar sjuksköterskors arbetstillfredsställelse, arbetsengagemang och hälsa under yrkeslivet.

Kloka kliniska val utmanar den slentrianmässiga vården och innebär att sjukvården och medarbetarna ska rikta kraft mot sådant som gör skillnad för patienten och fasa ut åtgärder som inte ger mervärde för patienten. VO akutsjukvård och internmedicin på Skånes universitetssjukhus har formulerat en

fem i topp-lista på åtgärder som de ska göra mer av och åtgärder som de ska sluta göra.

Etik är temat på årets upplaga av Sjuksköterskedagarna i november. Etiska aspekter och yrkets etiska kod är grundläggande faktorer i samtliga sjuksköterskors yrkesutövning och sjuksköterskor hanterar ofta etiska dilemman eller upplever etisk stress. För arbetsgivare är det viktigt att erbjuda forum där sjuksköterskor kan reflektera kring omvårdnadens etiska frågeställningar.

Ett stärkt omvårdnadsperspektiv är en viktig fråga för att få fler sjuksköterskor att både söka sig till och vilja stanna kvar i en verksamhet. När omvårdnadsfrågorna finns representerade på samtliga ledningsnivåer och i hela organisationen bidrar det till att stärka sjuksköterskornas yrkes stolthet.

Om det och mycket mer kan ni läsa i den här utgåvan av Framtidens Karriär – Sjuksköterska!

Trevlig läsning!

Framtidens Karriär – Sjuksköterska

Om detta kan du läsa i Framtidens Karriär – Sjuksköterska

- 4 Rätt till kontinuerlig kompetensutveckling
- 5 Få gränser för sjuksköterskor inom akutsjukvården
- 6 Kirurgisk vård – mångfasetterad och dynamisk
- 6 Så ska sjuksköterskor trivas bättre på jobbet
- 8 Individuella behov i centrum vid specialiserad hemsjukvård
- 8 Självständigt och omväxlande i äldreomsorgen
- 9 Komplex och omväxlande vård i kirurgin
- 10 Framtidens sjukvård på operationskliniken
- 10 Kontinuerlig utveckling på hjärtintensiven
- 11 Kloka kliniska val utmanar det slentrianmässiga
- 11 Magnetmodellen i kommunal kontext
- 12 Etik självklar del av sjuksköterskors vardag
- 12 I ambulanssjukvården kan varje minut göra skillnad
- 13 Erfarenhet av infektionssjukvård bra på en sjuksköterskas CV
- 14 Beroendevård – Psykiatrisk vård för hela individen
- 14 Ätstörningsvård – I skärningspunkten mellan psykiatri och somatik
- 15 Stärkt omvårdnad ger attraktiva arbetsplatser
- 15 Svåra förhållanden för vård i Gaza
- 16 34-timmarsvecka på prov i Norrköping

Presenterade företag och organisationer

16 Kirurgen på Vrinnevisjukhuset i Norrköping	24 PMI Solna, Karolinska
17 Tema Akut och Reparativ Medicin, Karolinska	25 Operationskliniken i Västerås
18 Centraloperation, Östersunds sjukhus	26 Kirurgen på Akademiska sjukhuset
19 Thorax-kärlkliniken i Linköping	27 Hjärtmedicinsk intensivvårdsavdelning i Linköping
19 Beroendecentrum Stockholm	27 Thoraxkirurgen Blekinge-sjukhuset
20 Infektionskliniken på Akademiska sjukhuset	28 Hjärtsjukvården Sunderby sjukhus
21 Attendo	29 Barn- och ungdomskliniken i Kristianstad
21 Närvårdskliniken i Linköping	29 Lycksele lasarett, Region Västerbotten
22 Praktikertjänst	30 Aleris ASIH
23 Nationell Högspecialiserad vård åtstörningar i Sundsvall	31 Lungkliniken Sunderby sjukhus
23 Premedic prehospital sjukvård	

Framtidens Karriär nr 6 november 2024

Produceras av NextMedia

nextmedia

Framtidens Karriär är en periodisk tidskrift som ges ut mot sjuksköterskor, läkare, psykologer, socionomer.

SKRIBENTER Anette Bodinger Larsson, Carin Brink, Anna Hultberg, Kerstin Karlsson, Cristina Leifland, Adrianna Pavlica, Ylva Sjönell, Annika Wihlborg

FOTOGRAFER David Brohede, Emma Busk Winqvist, Marcus Bäckström, Göran Ekeberg, Hanna Franzén, Per Groth, Fredrik Hjerling, Daniel Holmgren, Peter Kroon, Daniel Larsson, Johan Marklund, Kicki Nilsson, Annika Nyberg, Pär Olert, Martin Roth, Göran Strand, Magnus Stenberg, Mikael Wallerstedt

OMSLAGSFOTO Johan Marklund

GRAFISK FORM Stellan Stål

ANSVARIG UTGIVARE Niklas Engman

TRYCK Bold Printing Mitt

ANNONSFÖRSÄLJNING NextMedia

Frågor om innehållet besvaras av NextMedia, tel: 08-661 07 90, e-post: info@nextmedia.se

FÖR MER INFORMATION OM FRAMTIDENS KARRIÄR – SJUKSKÖTERSKA, VAR VÄNLIG KONTAKTA:

Niklas Engman, e-post: niklas.engman@nextmedia.se, tel: 08-661 07 90, mob: 070-774 84 90

LÄS MER PÅ WWW.SJUKSKOTERSKEKARRIAR.SE

Nästa utgåva av Framtidens Karriär – Sjuksköterska ges ut i april 2025

Välkommen att kontakta oss för mer information!
info@nextmedia.se | www.sjukskoterskekarriar.se

**Framtidens Karriär
Sjuksköterska**

Rätt till kontinuerlig kompetensutveckling

Sjuksköterskors arbetsvillkor och tillgång till kontinuerlig kompetensutveckling, etableringen av yrkestiteln avancerad specialistsjuksköterska, att stoppa sjuksköterskeflykten och att minska sjuksköterskors övertidsarbete. Det är, enligt Vårdförbundets förbundsordförande Sineva Ribeiro, några av sjuksköterskeyrkets absolut viktigaste frågor just nu.

KOMPETENSUTVECKLING

TEXT ANNIKA WIHLBORG

– Kompetensförsörjningen är och förblir en av våra viktigaste frågor. Antalet specialistutbildade sjuksköterskor i hälso- och sjukvården minskar för varje månad, vilket bland annat leder till stängda IVA-platser samt stängda hälsocentraler och psykiatriska verksamheter. Många arbetsgivare betonar att antalet sökande till sjuksköterskeprogrammet har ökat men få av dem överväger, enligt min erfarenhet, en framtid i den offentliga sjukvården, säger Sineva Ribeiro.

Sjuksköterskors kompetens är central i arbetet med att leda den pågående omställningen till en god och nära vård. För att stoppa sjuksköterskeflykten krävs ett aktivt och långsiktigt arbete med att förbättra sjuksköterskors arbetsvillkor. För att råda bot på sjuksköterskebristen krävs, enligt Sineva Ribeiro, att arbetsgivare erbjuder långsiktigt goda arbetsvillkor.

– En oroande utveckling är att många arbetsgivare drar in på kompetensutveckling. Många nekas den kontinuerliga fortbildning som de behöver för att kunna hålla sig uppdaterade med den kliniska utvecklingen. Vår målsättning är att få till ett centralt avtal som ger samtliga sjuksköterskor, oavsett arbetsplats, rätt till kontinuerlig kompetensutveckling inom ramen för sin anställning, säger Sineva Ribeiro.

Förlitar sig på övertidsarbete

– Ytterligare en central fråga är det faktum att vi har ett sjukvårdssystem som till stor del baseras på sjuksköterskors kontinuerliga övertidsarbete. Arbetsgivarna är nöjda med att ha lyckats sänka kostnaden för bemanningssjuksköterskor, men lyfter inte

fram hela bilden eftersom kostnaderna i stället ökar via fler övertidstimmar och fler sjukskrivna sjuksköterskor. Det är alarmerande att andelen sjukskrivningar bland sjuksköterskor är

EN OROANDE UTVECKLING är att många arbetsgivare drar in på kompetensutveckling

fem gånger högre än i andra yrkesgrupper, säger Sineva Ribeiro.

Enligt EU:s jämställdhetsindex backar jämställdheten i Sverige. Sjukfrånvaron ökar snabbare bland kvinnor än bland män, arbetsmiljön i kvinnodo-

minerade yrken är sämre och andelen deltidsarbetande kvinnor ökar. Statistiken visar också att högutbildade kvinnor hör till grupperna som backar jämställdhetsmässigt. Sineva Ribeiro betonar därför vikten för arbetsgivare att ständigt ha jämställdhetsfrågan på agendan. Hon betraktar statistiken som ytterligare en god anledning för arbetsgivare att erbjuda sjuksköterskor den återhämtning och de utvecklingsmöjligheter de behöver.

Reglering av yrkestitel

Vårdförbundet och Svensk sjuksköterskeförening arbetar gemensamt för att få till en statlig reglering av yrkestiteln avancerad specialistsjuksköterska, en

yrkeskategori som kan bidra till att lösa flera av hälso- och sjukvårdens utmaningar. Den avancerade specialistsjuksköterskan, som kombinerar en fördjupad omvårdnadskompetens med utökad medicinsk kunskap, finns sedan länge i ett flertal länder runt om i världen.

– I Sverige har vi mött motstånd, inte minst från läkarkåren. Vi är dock övertygade om att utvecklingen inte går att stoppa eftersom behovet av avancerade specialistsjuksköterskor är stort, inte minst i vården av multistjuka och sköra äldre. Yrkesrollen är också en viktig karriärväg för för erfarna sjuksköterskor, säger Sineva Ribeiro.

Lisette Sköldenberg, specialistsjuksköterska i akutsjukvård, omvårdnadschef på Tema akut och reparativ medicin på Karolinska universitetssjukhuset och ordförande i SENA.

Foto: Fredrik Hjerling

Få gränser för sjuksköterskor inom akutsjukvården

Som sjuksköterska i akutsjukvården verkar du inom ett område där du blir bred i din kunskapsbas och utvecklar din förmåga att hantera akuta patienter med diffusa symptom. En mental flexibilitet, förmågan att snabbt kunna växla tempo i akuta situationer och se hela patienten är viktiga faktorer för att trivas i akutsjukvården.

AKUTSJUKVÅRD

TEXT ANNIKA WIHLBORG

– Akutsjuksköterskor arbetar med akut sjuka och skadade patienter i alla åldrar. Sjuksköterskor inom akutsjukvård arbetar oftast på akutmottagning, akutmottagningsavdelning och intermediär-vårdsavdelning, säger Lisette Sköldenberg, specialistsjuksköterska i akutsjukvård, omvårdnadschef på Tema akut och reparativ medicin på Karolinska universitetssjukhuset och ordförande i SENA, Swedish emergency nurses association. SENA verkar bland annat för att placera den akuta omvårdnaden tydligare på kartan.

– Det ökade patientinflödet till akutsjukvården medför att det krävs ökad samverkan mellan primärvård, hemsjukvård och intrahospital akutsjukvård. Det finns ett behov av att tydligare definiera respektive aktörs

uppdrag för att säkerställa att rätt vård utförs på rätt plats. I dagsläget varierar dessutom tillgången till akutsjukvård avsevärt i olika delar av landet, vilket innebär att vi även behöver arbeta för att öka jämlikheten i akutsjukvården, säger Lisette Sköldenberg.

Nationella karriärstegar behövs

Inom SENA har man diskuterat behovet av tydlighet gällande vilka uppgifter som bör utföras av vem inom akutsjukvården, vilken kompetens och utbildning som krävs och i vilken ordning detta bör genomföras.

– Vi efterlyser nationella karriärstegar i den intrahospitala akutsjukvården. Dessa karriärstegar bör tydligt definiera vilka kompetenser som krävs av sjuksköterskor vid olika akutsjukvårdsmoment och i vilken ordning ansvar bör utökas i förhållande till utbildning, erfarenhet och kompetens. Den här typen av karriärstegar kan ge ett tydligare stöd till både medarbetare

och arbetsgivare men också öka tryggheten för juniora sjuksköterskor i akutsjukvården, säger Lisette Sköldenberg.

Att kunna ta snabba beslut och behålla lugnet i pressade situationer liksom att vara beredd på det oväntade och oförutsägbara är värdefulla egenskaper för sjuksköterskor inom akut omvårdnad.

– Det finns få gränser för sjuksköterskor i akutsjukvården. Med rätt inställning och intresse för att utvecklas inom akutsjukvård kan man gå i princip hur långt som helst. Utöver kliniska utvecklingsvägar kan sjuksköterskor även utvecklas inom exempelvis undervisning, forskning och ledarskap, säger Lisette Sköldenberg.

Validerat ramverk höjer statusen

Hon ser även ett behov av ett validerat ramverk som stöttar sjuksköterskor i triage- och omvårdnadsprocessen på akutmottagningar. Ramverk ger en tydlig stöttning i hur man bedömer och

vårdar patienter på en akutmottagning, bland annat gällande re-evaluering av patienten efter genomfört triage.

– Triageverktyg används i akutsjukvården för bedömning och prioritering, men de har primärt ett medicinskt

MED RÄTT INSTÄLLNING

och ett intresse för att utvecklas inom akutsjukvård kan man gå i princip hur långt som helst

fokus och fångar därmed inte upp omvårdnadsperspektivet. Ett validerat ramverk standardiserar och höjer statusen för omvårdnaden. Samtidigt synliggörs sjuksköterskors insatser i akutsjukvården. SENA har nyligen genomfört en nationell workshop då vi utvärderade ett australiensiskt validerat ramverk, HIRAID® som eventuellt kan tillämpas även i svensk akutsjukvård, säger Lisette Sköldenberg.

Mångfasetterad och dynamisk vård

Mixen av akut och elektiv vård samt bredden i att vårda patienter som genomgått alltifrån relativt okomplicerad till omfattande kirurgi är några av de faktorer som gör kirurgisk vård till ett område för livslångt lärande och ständig utveckling för sjuksköterskor.

KIRURGISK VÅRD

TEXT ANNIKA WIHLBORG

– Jag har varit verksam inom kirurgisk vård hela min karriär. Min första erfarenhet från kirurgen var som undersköterska, sedan sökte jag mig hit som färdig sjuksköterska 1999. Jag utbildade mig så småningom till specialistsjuksköterska i kirurgisk vård. 2008 utbildade jag mig till avancerad specialistsjuksköterska inom kirurgisk vård och var verksam i tio år innan jag för ett år sedan tog uppdraget som vårdenhetschef på Kirurgiska kliniken, avdelning 10, på Vrinnevisjukhuset i Norrköping, säger Tina Ahl Jonsson.

– Efter tjugofem år som specialist-sjuksköterska inom anestesi på ope-

Tina Ahl Jonsson och Lotta Punkt, vårdenhetschefer på Kirurgiska kliniken, avdelning 10, Vrinnevisjukhuset i Norrköping.

rationsavdelningen sökte jag mig till kirurgin. Jag har tidigare haft en chefsroll på operationsavdelningen och det låg nära till hands att söka mig till kirurgisk slutenvård eftersom det är en patientgrupp som jag har jobbat med tidigare, säger Lotta Punkt, vårdenhetschef på Kirurgiska kliniken, avdelning 10, på Vrinnevisjukhuset.

Många karriärvägar

Med tanke på komplexiteten inom kirurgisk vård kan de flesta specialist-

utbildningar såsom medicin-, anestesi- och intensivvård komma till nytta på

ATT SNABBT KUNNA prioritera om när oförutsedda händelser inträffar är ett måste

en kirurgisk avdelning. Många som vårdas på en kirurgisk avdelning är multisjuka och äldre, vilket ställer höga krav på sjuksköterskornas kompetens.

Utöver specialistutbildningar kan sjuksköterskor inom kirurgisk vård även rotera mot mottagningsverksamhet och utvecklas i rollen som kontaktsjuksköterska. Andra möjliga uppdrag är forskningssjuksköterska och utbildningsledare.

Omväxlande arbete

– Sjuksköterskor i kirurgisk vård bör vara relativt självgående och kunna ta självständiga beslut, även om man självklart får stöd från sitt tvärprofessionella team. Det gäller att ha ett helhetsperspektiv på patienten och vara medveten om varje patients individuella riskfaktorer och eventuella komplikationer som kan uppstå. Att snabbt kunna prioritera om när oförutsedda händelser inträffar är ett måste, säger Lotta Punkt.

– Arbetet är omväxlande. Vi vårdar allt från patienter som genomgått en okomplicerad operation till patienter som genomgått komplex bukkirurgi och behöver vårdas under en längre period efter operationen. Utvecklingen inom kirurgi har gjort enorma framsteg sedan jag inledde min karriär. Det är otroligt intressant att vara en del av den utvecklingen, säger Tina Ahl Jonsson.

Så ska sjuksköterskor må bättre

Hur ska fler sjuksköterskor trivas i yrket och vilja stanna inom sjukvården? Sjuksköterskan och docenten Ann Rudman forskar på hur yrkesgruppen mår och vilka faktorer som avgör måendet. Hon undersöker hur friskfaktorer påverkar sjuksköterskors arbetstillfredsställelse, arbetsengagemang och hälsa under yrkeslivet.

ARBETSMILJÖ

TEXT ADRIANNA PAVLICA

Högskolan Dalarna har fått fem miljoner kronor för att forska på hur sjuksköterskor kan må bättre. Hur ska

fler trivas på jobbet och stanna inom vården? Ann Rudman är docent i vårdvetenskap och leder forskningsprojektet. Hon har forskat på temat sedan 2000-talet, då man såg att den psykiska ohälsan ökade hos vårdpersonalen. Ann Rudman och hennes kolleger har följt tre grupper i 15–20 år.

– Det man kan säga är att samma faktorer som motiverar sjuksköterskor är också de som får dem att fundera på att lämna yrket, eller till och med att faktiskt lämna yrket, säger Ann Rudman.

Engagemang en enorm resurs

Områden som är viktiga är att känna erkännande, relationer på jobbet, arbetets karaktär och organisatoriska egenskaper. Det handlar till exempel om tydligt formulerade mål, flexibilitet,

möjlighet att kombinera arbetet med övriga livet, lyhörda chefer och tillräcklig bemanning.

I det nya projektet ska Ann Rudman bland annat undersöka friskfaktorer

VI HAR SETT att de som inte upplever mycket och långvarig stress inte lika ofta funderar på att lämna yrket

hos sjuksköterskor som varit i yrket i fem år.

– De flesta sjuksköterskor går in i det här yrket med en stor vilja att hjälpa till och bidra, och det här engagemanget är en enorm resurs för samhället, arbetsgivaren och dem själva. De flesta tycker att de har ett meningsfullt yrke. Det är viktigt att lyfta fram det positiva utan att blunda för svårigheterna, säger hon.

Jobba med stressen

Stress påverkar sjuksköterskornas lust att fortsätta arbeta.

– Vi har sett att de som inte upplever mycket och långvarig stress inte lika ofta funderar på att lämna yrket. Så ett tips till arbetsgivare är att jobba med

Sjuksköterskan och docenten Ann Rudman forskar på hur sjuksköterskor kan trivas bättre i yrket.

att minska stressen på arbetsplatsen för då minskar viljan att lämna, säger Ann Rudman.

ANN RUDMANS 3 RÅD FÖR ATT MÅ BÄTTRE I YRKET

- Lär känna dina gränser och vad du behöver för återhämtning.
- Ta hjälp av din chef och berätta hur du har det. Ibland fångar chefer inte upp signaler, så se till att kommunicera vad du behöver. Kanske kan till exempel annan schemaläggning förbättra din situation.
- Ta hand om varandra – var uppmärksam på om en kollega verkar trött. Det blir lätt ensamt om man inte pratar om de här sakerna.

Bli en av oss!
3 månader
kostnads-
fritt!*

Ditt fackförbund genom hela yrkeslivet

Vårdförbundet är det självklara valet för dig som är sjuksköterska. Vi stöttar och peppar dig genom hela ditt yrkesliv och som medlem har du alltid någon att fråga. Varje dag jobbar vi för att dina villkor ska bli bättre, så att du kan fokusera på det du är bra på. Bli en av oss, vi bjuder på de tre första månaderna!

Läs mer om allt som ingår i medlemskapet:
vardforbundet.se/sommedlemfardu

*gäller nya yrkesverksamma medlemmar.

Patientens individuella behov är navet

Specialiserad hemsjukvård ställer stora krav på en helhetssyn på patienten och förmågan att både samverka i team och självständigt bedöma och behandla patienter. Att möta patient och närstående i hemsjukvård ger en unik möjlighet att hjälpa patienten att leva sitt liv varje dag, trots svår och livshotande sjukdom.

SPECIALISERAD HEMSIJKVÅRD

TEXT ANNIKA WIHLBORG

Specialiserad sjukhusansluten hemsjukvård erbjuds svårt sjuka patienter som hellre vårdas i sin egen hemmiljö än på

VI ARBETAR I tvärprofessionella team där sjuksköterskor fyller en viktig funktion

ett sjukhus. Det kan exempelvis röra sig om patienter med tumörsjukdomar eller kroniska hjärt- och lungsjukdomar. Den specialiserade hemsjukvården

Anna Lundqvist, verksamhetschef på Närvårdskliniken vid Linköpings universitetssjukhus.

kan vid behov ofta kompletteras med palliativ slutenvård.

– Utöver den palliativa vården erbjuder vi i vår region även specialistvård i hemmet på uppdrag av andra specialistkliniker, exempelvis infektionskliniken och hematologen. Vi arbetar i tvärprofessionella team där sjuksköterskor fyller en viktig funktion genom att

bidra med ett omvårdnadsperspektiv, säger Anna Lundqvist, verksamhetschef på Närvårdskliniken, som är en del av Linköpings universitetssjukhus.

Personcentrerad helhetsvård

Den specialiserade hemsjukvården verkar på patientens egna villkor. När sjuksköterskor möter patienter i sina egna hem ger det goda förutsättningar för en personcentrerad helhetsvård.

– Vi möter patienten och dess anhöriga utifrån såväl ett medicinskt perspektiv som utifrån ett helhetsper-

spektiv på individen. I vår verksamhet arbetar både nyutexaminerade och erfarna sjuksköterskor. Det finns en poäng med att kombinera sjuksköterskor i olika åldrar och med varierande erfarenheter. Distriktsköterskor, anestesijuksköterskor och sjuksköterskor med specialistutbildning i palliativ vård eller geriatrik är eftertraktade. Det är samtidigt också viktigt att kombinera olika personligheter, personliga erfarenheter och livserfarenheter för att kunna tillgodose patienternas behov, säger Anna Lundqvist.

Ökad grad av patientdelaktighet

Hälso- och sjukvård i hemmet är en viktig del i förflyttningen till en god och nära vård. Den demografiska utvecklingen innebär att en ökad andel specialiserad vård sannolikt kommer att bedrivas i patienternas hem framöver.

– I framtidens hälso- och sjukvård behövs ett mer proaktivt förhållningssätt och en ökad grad av patientdelaktighet. Det handlar också om att möta patienterna där de existentiellt, medicinskt och omvårdnadsmässigt befinner sig just nu. Patientens individuella behov är navet i allt vi gör, säger Anna Lundqvist.

Självständigt och omväxlande

Möjligheten att etablera långsiktiga patientrelationer, utmanas kliniskt genom att arbeta med multisjuka med höga vårdbehov och en mångfald av utvecklingsvägar gör äldreomsorgen attraktiv för sjuksköterskor. Det anser sjuksköterskan Rebecka Skalin Christén, som har arbetat i äldreomsorgen i tjugo år och numera är regionchef.

ÄLDREOMSORG

TEXT ANNIKA WIHLBORG

– Sjuksköterskor fyller en viktig nyckelroll i äldreomsorgen eftersom de tar hand om patienter långsiktigt, ofta från det att de flyttar in på ett boende tills de går bort. Ytterligare en viktig uppgift för sjuksköterskor i äldreomsorgen är att leda och säkerställa att undersköterskorna har rätt förutsättningar för sitt arbete. Sjuksköterskans roll i äldreomsorgen är ofta självständig men i nära samverkan med kollegor, säger Rebecka Skalin Christén, regionchef för region HSL

och kost på Attendo. Hon började arbeta i äldreomsorgen efter sjuksköterskeexamen i tjugofemårsåldern och kände direkt att hon hittat rätt.

Bland de roligaste jobben

– Sjuksköterskor i äldreomsorgen har goda möjligheter att styra sin karriärinterimriktning utifrån intresse. De kan exempelvis arbeta med kvalitetsfrågor,

ATT ARBETA i äldreomsorgen är bland de roligaste jobben man kan ha som sjuksköterska

verksamhetsutveckling, olika typer av ledarskap eller gå vidareutbildningar inom sårvård, psykiatrisk vård eller diabetes. Många arbetsgivare inom äldreomsorgen erbjuder även sjuksköterskor möjlighet att gå en specialistutbildning parallellt med arbetet, säger Rebecka Skalin Christén, som bland annat har arbetat som journalsjuksköterska och verksamhetschef och idag är ansvarig för företagets samtliga jour- och natteam i Sverige.

– Att arbeta i äldreomsorgen är bland de roligaste jobben man kan ha som sjuksköterska. Det är omväxlande

Rebecka Skalin Christén, regionchef för region HSL och kost på Attendo. Foto: Jens C Hillner

och innebär att man får betrakta varje individ utifrån ett helhetsperspektiv. En hjärtsjuk äldre har ju ofta även diabetes och flera andra bakomliggande diagnoser, säger Rebecka Skalin Christén.

Intresse och engagemang

Sjuksköterskor med erfarenhet av diabetesvård, geriatrik, palliativ vård och psykiatrisk vård är attraktiva i äldreomsorgen, men Rebecka Skalin

Christén betonar att intresset för äldreomsorg och engagemanget för de äldre är absolut viktigast.

– Det råder ingen tvekan om att äldreomsorgens sjuksköterskebehov är stort. Äldreomsorgen genomgår för närvarande en spännande utveckling då alltmer av sjukhusvården flyttas ut i hemmet eller till särskilda boenden, vilket innebär att vi står inför en spännande tid framöver, säger Rebecka Skalin Christén.

Komplex och omväxlande vård

Kirurgisk vård är ett brett område där utvecklingen rör sig framåt i snabb takt. Sjuksköterskor som väljer att arbeta på en kirurgisk vårdavdelning får därför en bred och mycket användbar klinisk bas att stå på. Att ge omvårdnad till patienter inför och efter en operation är ett variationsrikt arbete som öppnar upp för många olika typer av kirurgiska inriktningar.

KIRURGISK VÅRD

TEXT ANNIKA WIHLBORG

Som sjuksköterska på en kirurgisk vårdavdelning har man ofta en samordnande roll i kontakten med olika avdelningar och professioner. Stort fokus ligger på den postoperativa omvårdnaden, där patienten görs delaktig för att säkerställa en god återhämtning och en trygg och säker hemgång.

– Många patienter som har genomgått kirurgi har en eller flera bakomliggande sjukdomar, vilket innebär att man i den kirurgiska omvårdnaden måste ta hänsyn till individens bakgrund och se och

vårda hela människan. Man bör även vara beredd på att patienternas tillstånd kan förändras snabbt, säger Michaela

MAN MÅSTE TA hänsyn till individens bakgrund och se och vårda hela människan

Tollin, specialistsjuksköterska i kirurgisk vård och biträdande avdelningschef på Akademiska sjukhusets kärl- och akutkirurgiska vårdavdelning. Hon har arbetat

inom den kirurgiska vården sedan hon blev färdig sjuksköterska 2009.

En mångfald av karriärvägar

Sjuksköterskor på kirurgiska vårdavdelningar kan efter att ha arbetat ett par år kliniskt, välja att gå en specialistutbildning inom kirurgisk omvårdnad. Det finns även möjlighet att ta sig an roller som utbildningssjuksköterska, in- eller utskrivningssjuksköterska eller bli sektionsansvarig sjuksköterska. Rollerna innebär ett tätt samarbete med läkargruppen, där man länkar samman

omvårdnadsperspektivet med den medicinska forskningen. Ytterligare karriärvägar som finns är att bli avancerad specialistsjuksköterska i kirurgisk vård, att kombinera klinisk tjänstgöring med forskning, eller att rotera till operation och assistera vid lättare kirurgiska ingrepp.

Många kirurgiska specialiteter

– Kirurgi är ett brett område med många möjligheter till specialisering och livslångt lärande. Inom vårt verksamhetsområde kan man exempelvis inrikta sig mot transplantationskirurgi, lever, endokrinkirurgi, urologi, kärl samt akut och traumakirurgi. Är man intresserad av kirurgisk vård finns det också andra kirurgiska specialiteter, såsom ortopedi, thorax, gynekologi eller neurokirurgi, säger Jenny Johansson, biträdande avdelningschef på Akademiska sjukhusets kirurgavdelning med inriktning mot transplantation- och övre gastrokirurgi. Hon är specialistsjuksköterska i kirurgisk vård och har varit biträdande avdelningschef sedan 2022.

På ett universitetssjukhus som Akademiska sjukhuset förenas forskning och klinik på ett naturligt sätt.

– Kirurgisk omvårdnad är dynamiskt och präglas av snabb utveckling, säger Jenny Johansson.

Ekonomiskt stöd till sjuksköterskor med låg inkomst

Svensk sjuksköterskeförenings fonder för ekonomiskt stöd kan sökas av sjuksköterskor med låg inkomst på grund av sjukdom, pension eller av annan orsak.

Fondmedel kan beviljas för tandvård, glasögon, rehabilitering, rekreation eller hjälpmedel som inte subventioneras. Bidraget kan endast användas av den sökande och det är viktigt att specificera ändamålet.

Ekonomiskt stöd utdelas inte för att genomföra studier eller avbetalning av skulder.

Ansök senast den 3 februari 2025

För mer information om hur du söker, se vår hemsida:

www.swenurse.se/fonder-och-stipendier/

Framtidens sjukvård på operationskliniken

Operationskliniker erbjuder stora möjligheter till utveckling för sjuksköterskor som vill arbeta i en dynamisk och högteknologisk miljö. Inom operationsområdet finns allt från högspecialiserad vård som omfattar alltifrån elektiva och akuta operationer till intensivvård för patienter i alla åldrar.

ANOPIVA

TEXT ANETTE BODINGER LARSSON

– Operationsverksamheter ger sjuksköterskor möjlighet att arbeta brett och

Christina Gunnarsson, biträdande verksamhetschef för operation i Västerås.
Foto: Per Groth

växla mellan generalist- och specialistroller, säger Christina Gunnarsson, biträdande verksamhetschef för operation i Västerås. Hon framhåller det tekniska arbetet och den snabba utvecklingen

DET ÄR ETT enormt spännande område där det ständigt händer nya saker

inom både anestesi- och operationsteknik som gör att jobbet aldrig blir tråkigt.

Inom intensivvården är arbetet minst lika varierat.

– Vi på operationskliniken i Västerås tar till exempel emot patienter från alla kliniker, från tre månaders ålder och uppåt. Det innebär att sjuksköterskor kan fördjupa sig inom flera spännande områden och delta i många olika utvecklingsarbeten. Du stagnerar aldrig. Det finns alltid något nytt att lära sig och utvecklas inom, säger Ingrid Ceder,

biträdande verksamhetschef för IVA i Västerås.

Flera karriärspår

För den som är intresserad av att specialisera sig inom området operation finns flera vägar att gå.

– Vi och många med oss tar emot studiebesök och erbjuder hospitering för de som är nyfikna på vad vi gör. På IVA kan man ofta även anställa sjuksköterskor utan specialistutbildning och ge dem möjligheten att efter en tid i verksamheten vidareutbilda sig med lön, berättar Ingrid Ceder.

Förutom att sjuksköterskor kan sponsras för specialistutbildningar inom IVA, operation eller anestesi erbjuder många operationskliniker även ett traineeprogram där sjuksköterskor anställs med lön och får arbeta bredvid en erfaren kollega för att få en djupare inblick i arbetet.

– Det är ett bra sätt att prova på verksamheten innan man bestämmer sig för en specialistutbildning, säger Christina Gunnarsson.

Behovet av nya operationssjuksköterskor är stort över hela landet, konstaterar hon.

– Vi har sett ett ökat inflöde av sjuksköterskor den senaste tiden, men

Ingrid Ceder, biträdande verksamhetschef för IVA i Västerås.
Foto: Per Groth

behöver fler. Det är ett enormt spännande område där det ständigt händer nya saker i form av nya behandlingsmetoder och ny teknik. Ett karriärspår som aldrig tar slut, fastslår Ingrid Ceder.

Kontinuerlig utveckling på hjärtintensiven

På en hjärtintensivavdelning kan sjuksköterskor med intresse för såväl akutsjukvård som kardiologi utvecklas snabbt. Arbetet handlar både om att övervaka och behandla patienter vars hälsotillstånd snabbt kan skifta. Här får grundutbildade sjuksköterskor möjligheten att ägna sig åt teambaserad avancerad omvårdnad.

HJÄRTSJUKVÅRD

TEXT ANNIKA WIHLBORG

– På en hjärtintensivavdelning vårdas svårt sjuka kardiologpatienter som är i behov av avancerad övervakning efter en PCI-behandling till följd av hjärtinfarkt och patienter med exempelvis cirkulatorisk svikt, lungödem eller arytmier, säger Johan Norman, vårdenhetschef på hjärtintensivavdelningen HIA vid Linköpings universi-

tetssjukhus. Han började plugga till sjuksköterska på grund av sitt intresse för akutsjukvård och har bland annat jobbat som IVA-sjuksköterska på flera kliniker och på kardiologens PCI-lab.

Avancerad övervakning

Hjärtintensiven är en intermediäravdelning. Här vårdas patienter som är för sjuka för en traditionell vårdavdelning men inte tillräckligt sjuka för en intensivvårdsavdelning som övervakas kontinuerligt.

KARDIOLOGEN KAN ERBJUDA en stor utveckling, både i form av specialistutbildningar och enstaka kurser

– Vård av svårt sjuka kardiologpatienter kräver mer avancerad övervakning än på en ordinarie vårdavdelning. På HIA vårdas patienter som genomgått PCI på grund av hjärtinfarkt, cirkulatorisk svikt, lungödem och arytmier. Ambulans-EKG från hela regionen skickas till HIA för bedömning. Sjuksköterskor-

na blir otroligt bra på rytmtolkning och med den tryggheten tolkar de tillsammans med kardiologen ambulans-EKG, säger Johan Norman.

Vilja att utvecklas

Ett intresse för och en vilja att kontinuerligt utvecklas inom akutsjukvård och kardiologi är en fördel för sjuksköterskor som söker sig till hjärtintensiven. Kardiologisk erfarenhet är ett plus men inget krav.

– Att som allmänsjuksköterska utföra en så pass avancerad vård tycker jag är unikt. Sjuksköterskor bör vara redo att agera snabbt när det kommer in hjärtinfarktpatienter som så fort som möjligt behöver hjälp att öppna upp sina kranskärl. Specialistutbildning inom kardiologi eller akutsjukvård är en merit men inget måste, säger Johan Norman.

Kombinera klinik och forskning

Kardiologi är ett omfattande medicinskt område och utvecklingsvägarna är många. Efter att ha arbetat en period på hjärtintensiven finns möjlighet som sjuksköterska att exempelvis ro-

Johan Norman, vårdenhetschef på hjärtintensivavdelningen HIA vid Linköpings universitetssjukhus.

tera mot vår hjärtavdelning, hjärtmottagning eller PCI-labb.

– Kardiologen kan erbjuda en stor utveckling, både i form av specialistutbildningar och enstaka kurser. Man kan även kombinera klinik med forskning, ta sig an specifika ansvarsområden eller bredda sig kliniskt, säger Johan Norman.

Utmanar det slentrianmässiga

Kloka kliniska val härstammar från Choosing Wisely-rörelsen i USA, och handlar om att sluta göra åtgärder som inte ger värde för patienten och rikta vårdens kraft mot sådant som gör skillnad. På verksamhetsområde akutsjukvård och internmedicin på Skånes universitetssjukhus har arbetet med kloka kliniska val resulterat i att medarbetarna utmanar det slentrianmässiga.

KLOKA KLINISKA VAL

TEXT ANNIKA WILHBORG

Kloka kliniska val främjar ett personcentrerat arbetssätt och stärker sjuksköterskors yrkes stolthet.

– En av våra sektionschefer fick upp ögonen för kloka kliniska val. Vi översatte de internationella riktlinjerna och anpassade dem utifrån våra behov. Vi formulerade också en topp fem-lista med åtgärder som inte tillför nytta för patienter och som därför bör utmönstras, säger Bitte Zetterman, verksamhetsutvecklare och sjuksköterska på VO akutsjukvård och internmedicin på

Skånes universitetssjukhus, som var pionjärer i Sverige när de började tillämpa kloka kliniska val för tio år sedan.

Bland de fem åtgärderna som inte tillför nytta för patienter fanns bland annat att minimera slentrianmässig kateteranvändning och att minimera andelen onödiga blodprover.

– Vi har även formulerat faktorer som vi ska göra mer av: att tillbringa mer tid och ta beslut tillsammans med patienten, använda interna kompetenser, våga ifrågasätta egna och andras bedömningar och arbeta med målstyrda ordinationer. Vi har valt att jobba med gemensamma mål snarare än att introducera separata mål för medicin och omvårdnad, säger Bitte Zetterman.

Stärker yrkes stoltheten

För Bitte Zetterman och hennes kollegor är kärnan i kloka kliniska val att undvika standardlösningar till förmån för ett mer personcentrerat förhållningssätt. Arbetssättet uppmuntrar medarbetarna att stanna upp och fundera kring vilka åtgärder som är värdeskapande för varje enskild patient.

– Genom att göra självständiga kliniska bedömningar av patienter snarare än att enbart förlita sig på vårdprogram och färdiga rutiner får sjuksköterskor nyttja hela sin kompe-

tens och därigenom växa i sin profession, säger Bitte Zetterman.

Ett exempel på hur kloka kliniska val har påverkat den kliniska vardagen inom VO akutsjukvård och internmedicin är att medarbetarna på kort tid har lyckats halvera antalet lungröntgenundersökningar från 5 000 till 2 500 per år, bland annat genom att arbeta mer med patientnära ultraljud, men också genom att i varje enskilt fall fundera kring om en lungröntgen verkligen tillför värde för den specifika patienten.

Tvärprofessionell uppslutning

Arbetet med kloka kliniska val handlar i första hand om att nyttja resurserna på ett sätt som ger maximal nytta för patienterna. När lågvärdesvården minimeras frigörs utrymme för högvärdesvård som gör verklig skillnad för patienten. Resursbesparingen betraktar

ÅTGÄRDER ATT SLUTA GÖRA

1. Minimera slentrianmässig kateteranvändning. Använd bara kateter när det är nödvändigt.
2. Blodtransfusioner. Undvik att ge blod på godtyckliga blodvärden i avsaknad av symtom.
3. Onödiga blodprover. Ta inte upprepade blodprover vid sjukdom i remission eller vid stabila förhållanden.
4. Protonpumpshämmare. Undvik insättning och överväg utsättning om inte patienten har en tydlig indikation eller hög risk för GI-besvär.
5. Lungröntgen. Undvik onödig lungröntgen.

Bitte Zetterman främst som en synergieffekt, patientnyttan är viktigast.

– Det behöver finnas en gemensam idé om vad som är viktigt, att vi ska få bort vård som inte tillför nytta för patienten, och en strategi som alla ställer sig bakom.

LEDNINGENS FULLA STÖD är avgörande för en framgångsrik satsning på kloka kliniska val

Ledningens fulla stöd är avgörande för en framgångsrik satsning på kloka kliniska val, liksom uppföljning och att samtliga yrkeskategorier samverkar och enas kring gemensamma mål, säger hon.

ÅTGÄRDER ATT GÖRA MER AV

1. Tillbringa mer tid med patienten. Titta, känn och lyssna. Flytta ut delar av det sedvanliga expeditorsarbetet.
2. Beslut tillsammans med patienten. Tala med patienten om planerade åtgärder och om vad som är viktigast.
3. Använd interna kompetenser. Använd kompetenserna på plats i större utsträckning för att snabbt få svar.
4. Våga ifrågasätta dina egna och andras bedömningar. Våga vara konstruktivt kritisk i ditt tänkande. Låt inte goda idéer gå förlorade på grund av överdriven respekt för en kollega.
5. Arbeta med målstyrda ordinationer. Arbeta målstyrt med ordinationer och kontroller av vitala parametrar.

Källa: Kloka kliniska val, VO akutsjukvård och internmedicin, Skåne universitetssjukhus

Bitte Zetterman, verksamhetsutvecklare på VO akutsjukvård och internmedicin på SuS.

Magnetmodellen i kommunal kontext

Sjuksköterskan och forskaren Lisabet Wieslander undersöker just nu hur den amerikanska magnetmodellen kan översättas till en svensk, kommunal kontext. Tre svenska sjukhus har infört magnetmodellen.

MAGNETMODELLEN

TEXT ADRIANNA PAVLICA

Den så kallade magnetmodellen har funnits i USA sedan 80-talet. Modellen ska ge sjuksköterskor en större plats i vården, på alla nivåer, något som gagnar både professionen och patienterna. För att få en stämpel som magnetsjukhus måste sjukhuset uppfylla krav gällande bland annat ledarskap, omvårdnad, kunskap, innovation och professionell utveckling.

Lisabet Wieslander är sjuksköterska och doktorand vid Mittuniversitetet.

Hon är med i ett forskningsprojekt om hur magnetmodellen kan implementeras i en svensk, kommunal kontext. Det är första gången magnetmodellen undersöks på kommunal nivå.

NÄR MAN FÅR använda sin kompetens till max och blir lyssnad på blir arbetsplatsen attraktiv

– Magnetmodellen handlar om att flytta fokuset från organisationen till personalen. Det är ett demokratiskt och delat ledarskap där sjuksköterskor ska känna att de är med och styr utvecklingen. När man får använda sin kompetens till max och blir lyssnad på blir arbetsplatsen attraktiv, säger hon.

Äldreboenden i Sundsvall

Det Lisabet Wieslander tittar på är medarbetardelaktighet och kvalitetsförbättringar. En analys har gjorts av två

äldreboenden i Sundsvall. Personalen har själva fått fundera kring hur långt de tycker att arbetsplatsen befinner sig från magnetmodellens mål.

– På många sätt ligger vi före USA för vi jobbar mycket med introduktion och mentorskap, och vi har även fackföreningar. Det medarbetare poängterar är att det är viktigt att få till den mer platta organisationen, att det inte ska vara så hierarkiskt, att sjuksköterskor ska få vara med i beslutsprocesser.

Internationell studie

Men det är långt ifrån enkelt.

– Hur ger vi makt och mandat åt sjuksköterskor? Det är jättesvårt att få till. I en kommun har man också en politisk ledning som inte ser det dagliga arbetet som vårdpersonalen gör. Då är det lättare för dem att fråga en verksamhetsutvecklare än en sjuksköterska, för det är så strukturen ser ut, säger Lisabet Wieslander.

Doktoranden Lisabet Wieslander forskar på den amerikanska magnetmodellen i en kommunal kontext.
Foto: Therése Ny

Just nu pågår också en internationell studie med 60 sjukhus i olika länder, varav tre är svenska: Akademiska sjukhuset i Uppsala, Skånes universitetssjukhus och Södertälje sjukhus.

Etik – en självklar del av sjuksköterskors vardag

Etiska aspekter och yrkets etiska kod är grundläggande faktorer i alla sjuksköterskors yrkesutövning. Många sjuksköterskor hanterar ofta etiska dilemman eller upplever etisk stress och otillräcklighet. För arbetsgivare är det viktigt att erbjuda forum där sjuksköterskor kontinuerligt ges möjlighet att reflektera kring omvårdnadens etiska frågeställningar.

ETIK

TEXT ANNIKA WIHLBORG

– Sjuksköterskeyrkets etiska värdegrund inkluderar att ge omvårdnad som grundar sig på respekt för människan och mänskliga rättigheter, vilket inkluderar kulturella aspekter och individens autonomi. Att ge en värdig och rättvis vård som grundar sig på respekt, empati, ly-

YRKETS ETISKA värdegrund inkluderar att ge omvårdnad som grundar sig på respekt för människan och mänskliga rättigheter

hördhet och integritet är en viktig grund i alla sjuksköterskors yrkesutövning, säger Lilas Ali, specialistsjuksköterska i psykiatri, docent i vårdvetenskap vid Göteborgs universitet samt ordförande för Svensk sjuksköterskeförenings etiska

råd och ledamot i styrelsen samt sakkunnig i Statens medicinsk-etiska råd. Hennes intresse för sjuksköterskeyrkets etiska frågeställningar väcktes när hon arbetade på en heldygnsavdelning inom psykosvården och på Sahlgrenska universitetssjukhusets psykiatriska akut-mottagning.

Sjuksköterskors etiska kod

Sjuksköterskornas etiska kod är en svensk översättning och anpassning av ICN:s internationella kod. Den behandlar fyra etiska områden: sjuksköterskor och personer i behov av omvårdnad, sjuksköterskor och yrkesutövning, hur sjuksköterskor kan bidra till att stödja evidensbaserad omvårdnad i praktiken, sjuksköterskor och professionen samt sjuksköterskor och global hälsa.

I sitt dagliga arbete utmanas många sjuksköterskor av ett begränsat utrymme för att utöva omvårdnad. I verksamheter där enbart de medicinska bedömningarna prioriteras saknas ofta tid att stanna upp och se till hela människan.

– Flera sjuksköterskor upplever att de fastnar i att endast distribuera läkemedel och inte ges utrymme att prata med och tillgodose patienternas personliga preferenser. Andra upplever etisk stress och otillräcklighet av att ofta tvingas göra svåra etiska avväganden på grund av begränsade resurser. Det gör att somliga lämnar yrket eller sjukskrivs, säger Lilas Ali.

Forum för att ventilera etik

Svensk sjuksköterskeförening har nyligen gett ut skriften ”Värdegrund i praktiken”, som vägleder arbetsgivare i hur de kan arbeta med etisk reflektion på

Lilas Ali, specialistsjuksköterska i psykiatri, docent i vårdvetenskap vid Göteborgs universitet och ordförande för Svensk sjuksköterskeförenings etiska råd.

Foto: Fredrik Hjerling.

arbetsplatsen. Lilas Alis råd till omvårdnansansvariga hos arbetsgivarna som vill utveckla sina medarbetares etiska kompetens är att kontinuerligt erbjuda forum där sjuksköterskor kan ventileras och diskutera omvårdnadens etiska aspekter och dilemman. Hon betraktar möjligheten att reflektera kring och diskutera etiska dilemman i vardagen som en förutsättning för att kunna bedriva en värdig och patientsäker vård.

– Mitt budskap till sjuksköterskor som inte ges utrymme att diskutera etiska dilemman är att belysa situationen för sin närmaste chef och betona vikten av att regelbundet få bearbeta den här typen av situationer. Lyssna på magkänslan om något i din vardag bryter mot den etiska koden

och rapportera det till ledningen, säger Lilas Ali.

Tema på Sjuksköterskedagarna

Etik är temat för årets upplaga av Sjuksköterskedagarna, som arrangeras i Stockholm den 26 till 27 november.

– Etik är ett särskilt angeläget ämne just nu, inte minst med tanke på det behov av krigs- och krisberedskap vi ställts inför i efterdyningarna av pandemin. Frågor som berör döds- och livshjälp och diskriminering är aktuella just nu. På Sjuksköterskedagarna kommer vi bland annat att fokusera på etiska aspekter kring prioriteringar i vården, etiska aspekter vid tvångsvård samt etiska dilemman och sårbarheter i samband med VFU, säger Lilas Ali. ■

I ambulanssjukvården kan varje minut

Ambulanssjukvården är så mycket mer än att åka på akuta sjukdoms- och olycksfall. Sjuksköterskor i ambulanssjukvården bedömer och behandlar människor i livets alla faser i många olika typer av situationer. Många uppskattar att aldrig kunna förutse exakt vad som kommer att ske och vilka patienter man kommer att få möta under ett arbetspass.

AMBULANSSJUKVÅRD

TEXT ANNIKA WIHLBORG

– Ambulanssjukvård är otroligt brett, vi möter alltifrån kvinnor som föder barn i hemmet till äldre och sköra patienter i behov av såväl vård som psykiskt stöd. Sjuksköterskor i am-

bulanssjukvården behöver ha en bred kunskap om olika tillstånd, säger Beatrice Hågervik, driftschef på Premedic, som på uppdrag av Region Skåne driver fyra ambulansstationer i nordöstra Skåne. Hon är specialistsjuksköterska i ambulanssjukvård och arbetade kliniskt fram till 2021, då hon blev driftschef – en tjänst som varvas med kliniskt arbete vid behov.

Såväl grundutbildade som specialistutbildade sjuksköterskor är välkomna i ambulanssjukvården. Specialistutbildning i ambulanssjukvård är prioriterad men andra specialistutbildningar som

DET ÄR VIKTIGT att vara trygg och stabil som person och i sin roll som sjuksköterska

till exempel anestesijuksköterska och IVA-sjuksköterska är godkända utbildningsinriktningar. Erfarenhet från akut-sjukvård är en stor fördel, men det är också viktigt att vara trygg och stabil som person och i sin roll som sjukskö-

Erfarenhet av infektionssjukvård är bra på sjuksköterskans CV

På Akademiska sjukhusets infektionsavdelning och öppenvårds-mottagning vårdas patienter med ett brett spektrum av infektioner, från immunbristsjukdomar till tuberkulos, hepatit, hiv och tropiska infektionssjukdomar. Infektionssjukvård karakteriseras av en omfattande bredd och ett ständigt lärande.

INFEKTIONSVÅRD

TEXT ANNIKA WIHLBORG

– Infektionssjukvård handlar om att utreda och behandla patienter med infektionssjukdomar i tvärprofessionella team. Ibland kommer patienter till oss med symptom som inledningsvis inte kan härledas till någon specifik infektion. Då kan det ta ett par dagar innan vi har

lagt hela pusslet och lyckats ställa en korrekt diagnos, säger Katarina Öberg, avdelningschef på akutmottagningen för infektionssjukdomar och infektionsmottagning 2 på Akademiska sjukhuset.

– En faktor som utmärker infektionsvården är variationen. Vi tar emot patienter med alla typer av infektioner, från sepsis till pneumonier, tbc, tuberkulos, endokardit eller immunbristsjukdomar som kan orsakas av den behandling patienten får för en annan sjukdom. Infektioner kan drabba i stort sett samtliga delar av kroppen, så bredden är omfattande, säger Ellen Gessbo Tiusanen, avdelningschef för Infektionsavdelning 30F på Akademiska sjukhuset.

Nära samverkan krävs

På infektionsavdelningen vårdas ofta svårt sjuka patienter. Även särskilt smittsamma infektioner förekommer. På öppenvårdsmottagningen behandlas patienter med kroniska infektions-

Katarina Öberg, avdelningschef på akutmottagningen för infektionssjukdomar och infektionsmottagning 2
Foto: Göran Ekeberg

sjukdomar som ibland kräver långvarig behandling, exempelvis hiv eller tuberkulos.

– En av sjuksköterskans viktigaste roller i infektionsvården är att agera teamledare, och att samverka med an-

INFEKTION ÄR ETT spännande område eftersom det är brett och ständigt i förändring

dra professioner. Ett nära samarbete är nödvändigt eftersom det kan vara komplext att behandla en infektionspatient, särskilt om infektionen blir långvarig, säger Ellen Gessbo Tiusanen.

Meriterande för alla

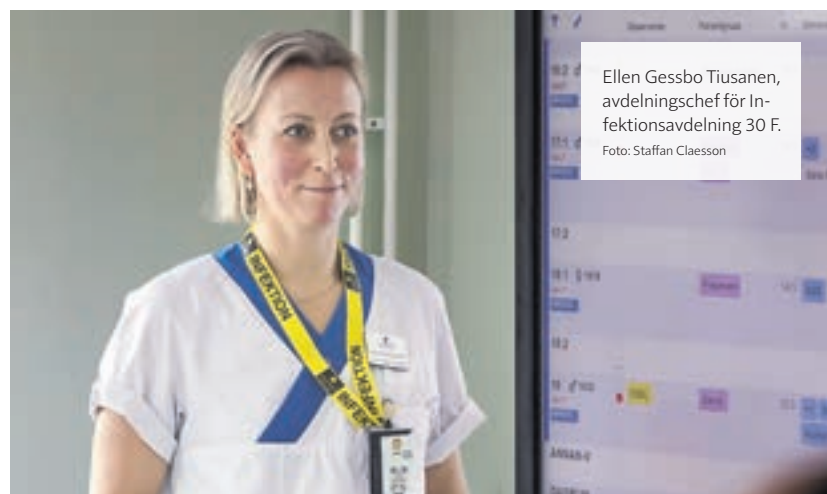
Katarina Öberg sökte sig till infektionskliniken i början av sin sjuksköterskekarriär. Erfarenheten har hon haft stor nytta av, inte minst i sitt arbete med globalt humanitärt arbete i Afrika och Mellanöstern.

– Erfarenhet från infektionssjukvård är alltid meriterande för en sjuksköterska. Här kan man tillgodogöra sig kunskap som garanterat kommer till nytta, oavsett vad man vill ägna sig åt senare i karriären. Infektion är ett spännande område eftersom det är brett och ständigt i förändring, säger hon.

Lös medicinska gåtor

Sjuksköterskor som vill vidareutvecklas inom området kan gå specialistutbildningen i infektionssjukvård eller fördjupa sig inom exempelvis sårvård, nutrition, läkemedel, smärta, palliativ vård eller högsmittsamma allvarliga infektioner.

– Den enskilt viktigaste egenskapen för sjuksköterskor inom infektionssjukvården är en genuin nyfikenhet på olika typer av infektioner samt viljan att kontinuerligt utveckla sin kunskap på området och att vara med och lösa gåtorna kring patienter som ännu inte är diagnostiserade, säger Ellen Gessbo Tiusanen.

Ellen Gessbo Tiusanen, avdelningschef för Infektionsavdelning 30 F.
Foto: Staffan Claesson

göra skillnad

Beatrice Hägervik, specialistsjuksköterska i ambulanssjukvård och driftschef på Premedic.
Foto: Daniel Larsson

terska. Ett par års yrkeserfarenhet är därför en bra grund för sjuksköterskor som funderar på att söka sig till ambulanssjukvården.

Fungerar som problemlösare

– Merparten av våra turer går till äldre och sköra patienter, man bör därför trivas med att möta och vårda just den åldersgruppen. Även om patienten har beskrivit sina symptom i larmsamtalet så vet vi aldrig med säkerhet vad vi ska möta när vi kommer fram. Det är därför bra att ta höjd för att situationen både kan vara betydligt värre eller bättre än vad som framkommit i larmsamtalet, säger Beatrice Hägervik.

– Att arbeta som ambulanssjuksköterska är världens bästa jobb. Det är omväxlande, vi får ofta träffa patienten i sin hemmiljö och har förmånen att kunna fokusera på att vårda och ge sin fulla uppmärksamhet till en patient i taget. Vi fungerar ofta som problemlösare för de människor vi möter i livets olika skeden. Viktiga egenskaper är att vara lyhörd, lita på sin egen förmåga och att kunna ta självständiga och ibland även snabba beslut samt att kunna prioritera vid allvarliga olyckshändelser, säger Beatrice Hägervik.

Framgångsrika förändringar

Tillsammans med de övriga medlemmarna i ledningsgruppen för ambulans-

sjukvården i nordöstra Skåne bedriver hon ett förändringsarbete som kontinuerligt driver ambulanssjukvården framåt.

– Vi har exempelvis genomfört ett projekt där vi ger blod till prehospitla patienter. Vi var först ut i ambulanssjukvården med ett nytt smärtstillande läkemedel och har provat att ta infektionsprover på patienterna ute på fältet. De satsningar som visar sig vara framgångsrika permanentas och införs så småningom i ambulanssjukvården även i övriga Skåne. Vi jobbar också mycket med att erbjuda samtliga medarbetare egna ansvarsområden som ökar deras delaktighet i verksamhetsutvecklingen, säger Beatrice Hägervik.

Psykiatrisk vård för hela individen

I beroendevården stärker sjuksköterskor sin kompetens kring olika typer av beroendesjukdomar och utvecklar samtidigt sin förmåga att ge individbaserad omvårdnad utifrån patientens egna mål och ambitioner. Förmågan att bemöta alla individer med respekt och samverka i tvärprofessionella team och med andra aktörer i samhället är centralt i beroendevården, där samsjuklighet är vanligt.

BEROENDEVÅRD

TEXT ANNIKA WIHLBORG

Beroendevården består dels av öppenvårdsmottagningar, dels av slutenvårdshjälpsvård. Här vårdas människor från alla delar av samhället med många olika typer av beroende, ofta i kombination med psykisk ohälsa eller psykiatrisk samsjuklighet. Mellan 50 och 60 procent av patienterna som söker sig till beroendevården diagnostiseras även med psykisk ohälsa.

– Beroendevården är en av psykiatriens mest intressanta och komplexa verksamheter. Här samverkar sjuksköterskor dels via tvärprofessionella team, dels med externa aktörer som socialtjänsten, kriminalvården och primärvården. Beroendevården erbjuder en omfattande variation eftersom människor från alla samhällsskikt och

med väldigt olika nivåer av sjukdomsbelastning söker sig hit, säger Lisa Herrman, sektionschef på Metadonsektionen på Beroendecentrum Stockholm.

Komplex psykiatrisk vård

Inom beroendevården möter medarbetarna många typer av patienter som kommit olika långt i sin rehabiliterings-

BEROENDEVÅRDEN ÄR EN av psykiatriens mest intressanta och komplexa verksamheter

process. Mycket tid läggs ofta på att prata med patienter om deras situation och ta del av deras historier och livsöden.

– Sjuksköterskor är en viktig yrkesgrupp i beroendevården. Det finns många fördomar i samhället kring beroende. En viktig faktor för sjukskö-

Lisa Herrman, sektionschef på Metadonsektionen på Beroendecentrum Stockholm.

terskor i beroendevården är därför ett respektfullt och vänligt bemötande som minskar risken för skuld och skam hos patienten, säger Lisa Herrman.

Vård utifrån individuella mål

Sjuksköterskor i beroendevården utgör ofta patientens fasta vårdkontakt. De identifierar patientens individuella mål, upprättar vårdplaner som tar hänsyn till eventuell samsjuklighet samt arbetar med provtagning, läkemedelshandling och samtal. Specialistutbildning är inget krav i beroendevården, men många arbetsgivare erbjuder möjlig-

heten att studera till psykiatrisjuksköterska parallellt med arbetet. Många erbjuder också vidareutbildning i exempelvis samtalsmetodik. Sjuksköterskor kan även satsa på en chefskarriär eller ägna sig åt forskning.

– En viktig del av omvårdnadsarbetet består av samtal som till stor del fokuserar på att stötta och motivera patienten att genomgå och fullfölja sin behandling. Det handlar om att hjälpa patienten att identifiera sina individuella motivationsfaktorer som hjälper dem att bli fria från sitt beroende, säger Lisa Herrman.

I skärningspunkten mellan psykiatri och somatik

Ätstörningar kännetecknas av ett stort ätbeteende och en förvärgd kroppsuppfattning som påverkar både fysisk och psykisk hälsa. Ätstörningsvården erbjuder sjuksköterskor en unik möjlighet att arbeta i skärningspunkten mellan psykiatri och somatik. Här får du möta patienter med komplexa behov och använda din kompetens för att göra verklig skillnad i människors liv.

ÄTSTÖRNINGSVÅRD

TEXT ANNIKA WIHLBORG

– 95 procent av alla ätstörningspatienter anses ha en lindrig sjukdom, vilket innebär att de behandlas i primärvården, hos skolsköterskan, alternativt via företagshälsovården. När ätstörningarna blir så påtagliga och skapar ett så stort lidande att patienten inte

längre upplever sig ha kontroll över sin egen situation hänvisas patienter till specialiserade ätstörningsmottagningar med tvärprofessionella team. De svårast sjuka patienterna vårdas i den psykiatriska slutenvården eller i den slutna ätstörningsvården, säger Magnus Sjögren, överläkare i psykiatri och verksamhetschef på Nationell högspecialiserad vård för allvarliga ätstörningar på Sundsvalls sjukhus.

Femtio procent blir friska

Cirka 50 procent av samtliga ätstörningspatienter blir friska. 20 procent har en livslång ätstörningsproblematik, medan drygt 25-30 procent växlar mellan friska perioder och perioder med ätstörning. Många faktorer kan bidra till ätstörningsproblematik, exempelvis ett trauma, genetiska faktorer, överdriven fysisk träning eller ett utpräglat kontrollbehov. Psykiatrisk samsjuklighet är vanligt, cirka 50 procent av patienterna med någon form av ätstörning har symptom på depression eller ångest.

– Ett intresse för och en vilja att hjälpa människor med ätstörnings-

problematik är givetvis en stor fördel för sjuksköterskor som vill arbeta i ätstörningsvården. Ett intresse för och kanske även en ambition att gå en specialistutbildning inom psykiatri är också ett stort plus. Utöver

I ÄTSTÖRNINGSVÅRDEN är det ofta sjuksköterskornas uppgift att leda, koordinera och fördela arbetet

psykiatrisjuksköterskor är även distriktssköterskor och grundutbildade sjuksköterskor med erfarenhet från olika medicinska specialiteter efterfrågade i ätstörningsvården, säger Magnus Sjögren.

Terapeutkompetens

Sjuksköterskor som arbetar med ätstörningspatienter kan vidareutvecklas genom att addera en terapeutkompetens och kontinuerligt bygga på sin kompetens med utbildningar om ätstörningar.

Foto: Anna-Clara Eriksson

Magnus Sjögren, överläkare i psykiatri och verksamhetschef på Nationell högspecialiserad vård för allvarliga ätstörningar på Sundsvalls sjukhus.

– Ätstörningsvården präglas av kontinuerlig utveckling. På ett par års sikt är jag övertygad om att det har tillkommit fler biologiska och psykologiska behandlingsmetoder. I ätstörningsvården är det ofta sjuksköterskornas uppgift att leda, koordinera och fördela arbetet, säger Magnus Sjögren.

Stärkt omvårdnad ger attraktiva arbetsplatser

När omvårdnadsfrågorna finns representerade på samtliga ledningsnivåer och i hela organisationen bidrar det till att stärka sjuksköterskornas yrkesstolthet. Det finns en tydlig koppling mellan ett stärkt omvårdnadsperspektiv och att få fler sjuksköterskor att både söka sig till och vilja stanna kvar i en verksamhet.

ÅRETS LEDARE I OMVÅRDNAD

TEXT ANNIKA WILHBORG

– Att utses till ”Årets ledare i omvårdnad” gör mig hedrad och stolt. Jag betraktar det som ett kvitto på att mitt synsätt på ledarskap har nått ut i de organisationer jag verkat i,

EN VIKTIG AMBITION är att öka omvårdnadsstatus i verksamheten med inspiration från magnetmodellen

säger Pia Stöllman, som efter fjorton år som IVA-sjuksköterska 2012 blev biträdande avdelningschef på Akademiska sjukhusets barnintensivvårdsavdelning. Sedan dess har hon bland annat varit chef för AnOpIVA-verksamheten på Visby lasarett och Neurointensiven på Akademiska sjukhuset. Sedan hösten 2024 är Pia

Stöllman biträdande verksamhetschef vid Barnsektionen, AnOpIVA vid Akademiska sjukhuset.

En viktig ambition i Pia Stöllmans ledarskap är att, med inspiration från magnetmodellen, få medarbetarna att känna trygghet inför vårduppdraget, skapa psykologisk trygghet i arbetsgruppen och, inte minst, att öka omvårdnadsstatus i verksamheten.

Närvarande och tillitsbaserat

Under sitt första år som chef hade Pia Stöllman svårt att identifiera sig med sin nya roll. En utbildning i utvecklande ledarskap hjälpte henne att hitta fram till sin ledarstil med fokus på ett närvarande och tillitsbaserat ledarskap.

– Jag har stark tilltro till ett tillitsbaserat och personcentrerat ledarskap som genomsyrar alla led, från högsta ledningen och vidare till medarbetarnivå. En bra ledare lägger mycket fokus på att se och lyssna på sina medarbetare för att identifiera deras styrkor och behov. Om man lyckas med det så har man lagt en god grund

för en attraktiv arbetsplats, säger Pia Stöllman.

Hon betraktar en förhöjd omvårdnadsstatus och kontinuerliga fortbildningsinsatser som viktiga nycklar till ökad vårdkvalitet.

– När omvårdnadsfrågorna finns representerade i sjukhusens ledningsgrupper och får samma organisatoriska status som medicin ökar hela organisationens förståelse för vikten av att lyfta omvårdnaden i organisationen. Det är ett ständigt pågående arbete som är centralt om sjukvården ska lyckas attrahera och behålla tillräckligt många sjuksköterskor framöver, säger Pia Stöllman.

Lyft omvårdnadsfrågorna

– Även om du som chef har många bollar att springa på är det viktigt att stanna upp och fundera kring hur du jobbar med omvårdnadsfrågor samt formulera en strategi för hur du aktivt kan öka deras synlighet i organisationen. Tro på dig själv och våga lyfta omvårdnadsfrågor även i medicinskt dominerade verksamheter, säger Pia Stöllman.

Hennes råd till sjuksköterskor som funderar på att bli chefer är att inte ge upp för tidigt. Det tar ofta tid att växa in i en ny chefsroll. Ta gärna hjälp av en mentor redan från start.

– Våga prioritera bland arbetsuppgifterna och tveka inte att be om

Pia Stöllman, biträdande verksamhetschef vid Barnsektionen, AnOpIVA vid Akademiska sjukhuset.

hjälp om det blir för mycket eller om du upplever att du inte klarar av allt själv. Satsa på ett närvarande ledarskap och se till att det finns konkret substans bakom din ledarstilsstil och de chefsprinciper du tillämpar, säger Pia Stöllman. ■

Svåra förhållanden för vård i Gaza

Svenska sjuksköterskan Fia Iveslätt åkte till Gaza för att hjälpa till. Där möttes hon av ett enormt vårdbehov och svåra förhållanden.

VÅRD I EN KRIGSZON

TEXT ADRIANNA PAVLICA

Under sex veckor i våras var sjuksköterskan Fia Iveslätt i Gaza via Läkare utan gränser. Det svåraste var alla omständigheter runtomkring själva sjukvården.

DET ÄR SVÅRT att röra sig i en krigszon när det är så osäkert och föränderligt

– Att nå ut till människor, att få in förnödenheter i en krigszon, allt ifrån läkemedel och medicinsk utrustning till bränsle, mat, vatten, ja allt! Det är

Sjuksköterskan Fia Iveslätt på plats i Gaza i våras. Foto: Läkare utan gränser

också svårt att röra sig i en krigszon när det är så osäkert och föränderligt. Dessutom är behoven så extremt många. Det handlar om allt ifrån logistiska behov, boende, vatten, mediciner, psykisk ohälsa till barn som förlorat sina föräldrar och har noll trygghet.

Modet berör

Hon beskriver förutsättningarna för att ge vård i Gaza som ”extremt svåra” – vårdbehoven är många utöver de som

finns oavsett om det är krig eller inte, som till exempel diabetes och hjärt- och kärlsjukdomar.

– Det tillkommer traumavård, behandling av sårskador, brännskador, kirurgi och annan akutvård som är direkt kopplad till konflikten. Man får inte heller glömma det enorma behovet av psykologiskt stöd i en sådan här situation, säger Fia Iveslätt.

Något som särskilt berört Fia Iveslätt är människors mod och att

många uppvisar både engagemang och medmänsklighet trots att de lever mitt i ett pågående krig.

– Många historier har etsat sig fast i mitt minne för alltid. Till exempel Salma, en kvinna över 60 år som själv lagade mat åt flera tusen familjer varje dag och förbisåg sina egna vårdbehov (stor akut brännskada och kroniska sjukdomar) för att hon ansåg det viktigare att kunna hjälpa andra.

Stor resiliens

Också lokala kolleger till Fia Iveslätt bar på starka livsöden.

– En kollega grät inför mig för första gången, hon beskrev att hon inte ville gråta inför sin familj då hon behövde vara stark inför dem, de hade alla förlorat familjemedlemmar och nära vänner. En annan kollega beskrev sin flykt från norra Gaza där han tvingades äta gräs i 23 dagar för att överleva. Jag tror att den viktigaste insikten är att människors styrka, envishet och omtanke om varandra är Gazabornas bästa resiliens i denna enormt svåra situation. ■

34-timmarsvecka på prov i Norrköping

Ett pilotprojekt på Vrinnevisjukhuset i Norrköping gav sjuksköterskorna chansen att jobba 34-timmarsveckor. Då blev det tid över till återhämtning, träning, trädgårdsarbete och vänner.

KORTARE ARBETSTID

TEXT ADRIANNA PAVLICA

Sjuksköterskorna på operationsavdelningen vid Vrinnevisjukhuset i Norrköping har under en tvåårig provperiod kunnat gå rotationsskift och jobba 34-timmarsveckor med full lön. Anna Lindström, sjuksköterska på avdelningen, fick plötsligt en ledig dag i veckan.

– Jag jobbade heltid så för mig blev det en väldigt stor tidsvinst. Andra som jobbade deltid gick upp i arbetstid och fick heltidslön. Vi producerar lika mycket vård som tidigare och har haft färre sjukdagar till exempel, säger hon.

Viktig återhämtning

Anna Lindström har njutit av sin lediga dag de senaste två åren.

– Jag har varit ute i trädgården och umgåtts med vänner och bekanta. Det finns mycket man kan göra, återhämtning för mig kan vara olika saker. Vissa

dagar är jag trött och bara ligger hemma och slappar och läser en bok. Ibland är det återhämtning att hinna träna på arbetstid eller att umgås, säger hon.

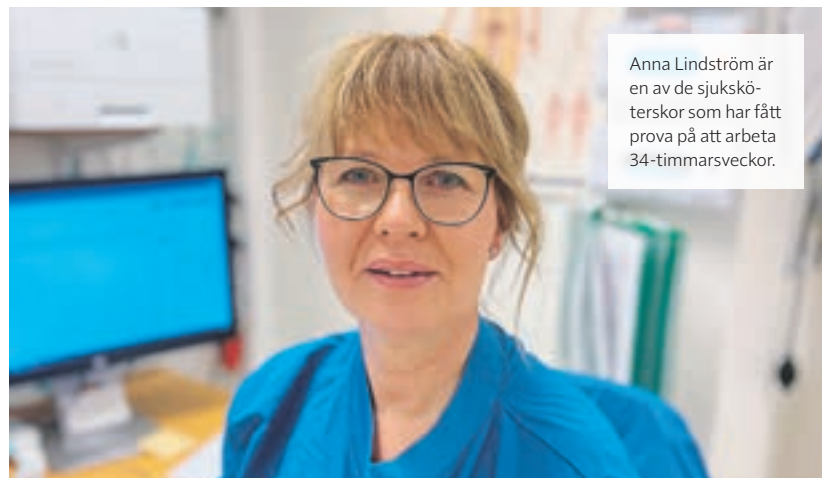
Tycker du att du blir en bättre sjuksköterska av att jobba 34-timmarsveckor?

– Jag tycker att det är roligare att gå till jobbet när jag inte är trött. Det känns också som att jag är mer positiv och glad och gör ett bättre jobb. Risken att göra fel är också betydligt lägre när man är pigg, fräsch och återhämtad. Det är det man måste sträva efter, att man ska göra rätt och inte vara stressad på jobbet, säger Anna Lindström.

Aktiv fritid

Sjuksköterskors arbetsbörda och lön är ofta uppe på tapeten och Anna Lindström tror att en sänkning av arbetstid är viktigare än högre lön, så känns det i alla fall för henne.

– Jag vill ha en meningsfull och aktiv fritid när jag kommer hem, inte bara ligga i soffan och vara jätttrött.

Anna Lindström är en av de sjuksköterskor som har fått prova på att arbeta 34-timmarsveckor.

Anna Lindström hyllar pilotprojektet.

– Alla är nöjda och det har blivit ringar på vattnet. Andra som är intres-

RISKEN ATT GÖRA fel är betydligt lägre när man är pigg, fräsch och återhämtad

serade av att ta efter har hört av sig. Det har också alltid varit svårt att få tillräckligt med personal men nu finns

det många som vill jobba här, så vi behöver ingen hyrpersonal.

Att satsa på

Det är ännu oklart om pilotprojektet blir permanent, men Anna Lindström hoppas på det.

– Jag har jobbat som sjuksköterska i över 30 år och när jag hörde om det här lät det för bra för att vara sant. Men det fungerar faktiskt. Vi både gör mer på avdelningen och mår bättre, då tycker jag att det är något man verkligen ska satsa på.

© NextMedia

Klinik med ständigt nya utmaningar

KIRURGEN VRINNEVISJUKHUSET

På kirurgiska kliniken vid Vrinnevisjukhuset finns en dynamisk arbetsmiljö med många utvecklingsmöjligheter där ständigt lärande är en naturlig del av verksamheten. Här finns stora möjligheter för både nya och erfarna sjuksköterskor att bredda och fördjupa sin kompetens – utan att byta arbetsplats.

– Att efter åtta år på kliniken fortfarande se fram emot att åka till jobbet är en lyxig känsla, säger Ella Sköld, specialistsjuksköterska i kirurgi.

Ellas ursprungliga plan var att arbeta på kliniken i några år och sedan söka sig vidare.

– Men jag trivdes så bra med både specialiteten och verksamheten att jag blev kvar och vidareutbildade mig till specialistsjuksköterska i kirurgi. Många tror att man måste byta arbetsplats för att hitta nya utmaningar men här finns allt man behöver för att utvecklas.

Linda Sillén, avancerad specialistsjuksköterska i kirurgi, är inne på samma spår.

Linda Sillén, avancerad specialistsjuksköterska i kirurgi, Ella Sköld, specialistsjuksköterska i kirurgi och Isabelle Nyström, sjuksköterska på kirurgiska kliniken vid Vrinnevisjukhuset.

– Jag gjorde min avslutande praktik i kirurgisk verksamhet och fastnade direkt. Sedan dess har det gått 25 år och hänt en hel del. Jag specialistutbildade mig inom kirurgi 2009 och har därefter även utbildat mig till avancerad specialistsjuksköterska. Nu är jag doktorand och planerar att disputera nästa år. Efter det hoppas jag kunna kombinera forskning med kliniskt arbete.

Trygg start

Isabelle Nyström, som nyligen tagit examen och är den yngsta i teamet, har bara arbetat på kliniken i några

månader men känner redan att hon har hittat rätt.

– Jag fick en gedigen introduktion på åtta veckor vilket gav en trygg start i yrket. Det här är en arbetsplats där man snabbt känner sig som en del av teamet. Att ha erfarna sjuksköterskor som Ella och Linda att fråga om råd är också en stor fördel. Jag trodde att jag kanske skulle behöva byta jobb om några år för att fortsätta utvecklas, men nu inser jag hur mycket det finns att upptäcka och fördjupa sig i. Man behöver inte jobba någon annanstans för att hitta nya utmaningar.

Verksamheten på kirurgen avd 10 Vrinnevisjukhuset är inriktad på diagnostik och behandling av sjukdomar i mag-tarmkanalen och kroppens endokrina system, urologi samt trauma. Vi bedriver både akut och planerad verksamhet. Som sjuksköterska på kliniken arbetar du inom de olika sektionerna. Arbetet är omväxlande i tempo och arbetsuppgifter. Här finns möjlighet till kompetensutveckling, vidareutbildning och ett mycket gott forskningsklimat. Vi har också en klinisk undervisningsavdelning.

regionostergotland.se

Region Östergötland

Alla tre är överens om att det är kirurgkliniken kombination av goda utvecklingsmöjligheter, nära teamarbete och multiprofessionella miljö som gör att de alltid ser fram emot att gå till jobbet.

– Om man vill växa i sitt yrke utan att någonsin tröttna på sin arbetsplats, samtidigt som man har fantastiska kollegor och utvecklingsmöjligheter åt många olika håll, då är det här rätt plats att jobba på, fastslår Ella.

Omvårdnadsledd innovation – en ny era för vården

KAROLINSKA TEMA AKUT OCH REPARATIV MEDICIN

På Karolinska pågår innovationsprojektet Omvårdnadsledd innovation – Healthcare Frontline Innovation, en satsning där vårdpersonalens insikter och engagemang står i fokus. Målet? Att dra nytta av sjuksköterskors och undersköterskors innovationskraft för att förbättra vården.

Projektet Healthcare Frontline Innovation syftar till att skapa förutsättningar för innovation som drivs av omvårdnadspersonal. Arbetet leds av medarbetare inom Tema Akut och Reparativ Medicin på Karolinska universitetssjukhuset. Efter två års förstudier har projektet fått en rejäl skjuts med hjälp av EU-medel från Europeiska socialfonden, ett tillskott på närmare 23 miljoner kronor över tre år. Med dessa resurser ska omkring 2 000 sjuksköterskor och undersköterskor vid Karolinska kompetensutvecklas inom innovation. Projektet har redan satt avtryck inom sjukhuset där vårdpersonalen inte bara blir en del av vårdprocessen, utan även får en aktiv roll i att utforma och driva nya innovativa lösningar. Karolinska universitetssjukhuset Tema Akut Reparativ Medicin kommer att tillsammans med EY Sverige arbeta med projektet under tre år.

Huddinge

Andreas Saxin, sjuksköterska som började arbeta inom Tema Akut och Re-

parativ Medicin i Huddinge för tre år sedan, har redan axlat ett stort ansvar. Förutom att vara HLR-ansvarig på sin avdelning har han nu också fått rollen som innovationsansvarig.

Andreas blev involverad i projektet för ungefär ett och ett halvt år sedan då han deltog i en förstudie som syftade till att kartlägga behoven för innovation inom omvårdnad.

– Vi ville förstå vilka behov som fanns på vårdnivå och hur vi kunde skapa en process som var applicerbar på alla omvårdnadsenheter. Efter det ingick jag i ett innovationsteam som drev idéappliceringsprocessen vidare där vi bland annat utbildade oss själva till innovationscoacher med uppgift att lyfta projektet och engagera våra kollegor i processen, förklarar Andreas.

Andreas berättar att innovationsprocessen ska fungera som ett verktyg för att lösa verksamhetens vardagliga problem och förbättra vården.

– Vi har bland annat startat en innovationsbrevlåda där idéer kan skickas in via QR-kod, vilket gör det enklare

Emma Åsard, sjuksköterska inom Tema Akut och Reparativ Medicin i Solna.

Foto: Fredrik Hjerling

att fånga upp problem och hitta lösningar tillsammans. Målet är att skapa strukturer som stödjer ett kreativt arbete utan att lösningen alltid behöver vara given från början.

Solna

Emma Åsard, som arbetar som sjuksköterska inom Tema Akut och Reparativ Medicin i Solna, har varit en del av projektet i ungefär ett halvår. Hennes engagemang började genom en stor workshop där sjuksköterskor och undersköterskor från olika avdelningar samlades för att diskutera hur innovation skulle kunna implementeras i deras vardag.

– Vi diskuterade hur vi ville arbeta med innovation på både kort och lång sikt. Sedan dess har jag fått uppdraget att driva projektet på min avdelning.

För Emma handlar innovation om att tänka nytt och se lösningar på befintliga problem utan att alltid behöva uppfinna hjulet på nytt. Hon ser projektet som en möjlighet att skapa bättre arbetsrutiner som gynnar patienterna i kraft av en säkrare och mer effektiv vård.

– Att få ett så pass stort ansvarsområde ger också en personlig motivation till att stanna kvar i verksamheten och fortsätta utvecklas i min roll, säger hon.

Gemensam resa

Andreas och Emma är eniga om att projektet har gett dem ny drivkraft i arbetet och möjlighet att påverka vår-

den på ett djupare plan. De ser det som ett stort steg framåt, inte bara för deras egen utveckling, utan också för sjuksköterskeyrket i stort.

– Sjuksköterskor är innovativa människor. Vi löser problem varje dag i vårt arbete med patienterna och den förmågan ska komma hela organisationen till godo, säger Andreas.

Emma är inne på samma spår.

– Jag ser fram emot att fortsätta vara en del av det fortsatta arbetet med projektet Healthcare Frontline Innovation och bidra till att vården verkligen drar nytta av innovationskraften hos sjuksköterskor och undersköterskor.

Tema Akut och Reparativ Medicin fokuserar både på akutsjukvård med komplett omhändertagande av den akut sjuka patienten och de högspecialiserade uppdragen för Karolinska. Med högspecialiserad vård menas avancerad sjukvård som kräver särskilda resurser och kompetenser när det gäller utrustning och personal. I uppdraget ingår även att säkerställa forskning och utbildning inom dessa områden.

karolinska.se

KAROLINSKA
UNIVERSITETSSJUKHUSET

Andreas Saxin, sjuksköterska inom Tema Akut och Reparativ Medicin i Huddinge.

Foto: Fredrik Hjerling

Utvecklas med oss på operation i Östersund!

CENTRALOPERATION ÖSTERSUND

Bredd, variation och sammansvetsade, multikompetenta team. Dessutom en miljö med omedelbar närhet till fantastisk natur och ett rikt friluftsliv. På Centraloperation på Östersunds sjukhus får du som är operationssjuksköterska utvecklas i din yrkesroll. Du som är grundutbildad är välkommen att auskultera eller pröva på som trainee.

Efter sin sjuksköterskeexamen 2012 arbetade Hanna Streith på en vårdavdelning på Östersunds sjukhus. Hon hade alltid haft ett intresse för operation och när hon auskulterade på Centraloperation bestämde hon sig för att ta steget till specialistsjuksköterska.

– Det är det mest givande jobbet jag har haft och jag trivs enormt bra. Vi har en stark teamkänsla och alla strävar mot samma mål. Under en operation gör vi allt för patienten där och då. Det är en närvaro och ett fokus som är svårt att överträffa, säger hon.

Hanna får medhåll av kollegan Marielle Nordström. Marielle är färdig operationssjuksköterska sedan tre år och även hon fastnade efter att ha auskulterat på operation i Östersund.

– Jag kände direkt att det var helt rätt för mig och faktum är att det bara blir roligare ju mer jag lär mig. Och jag blir aldrig fullärd eftersom det är en specialitet där utvecklingen går snabbt. Vi ser resultaten av vårt arbete direkt och är handfast delaktiga i att hjälpa patienterna, säger hon.

Region Jämtland Härjedalen är en av länets största arbetsgivare med cirka 4 200 medarbetare. Vi arbetar för att erbjuda alla boende och besökare en hälso- och sjukvård av hög kvalitet, samt för utveckling och tillväxt i länet. Att Östersunds sjukhus är länets enda sjukhus ställer höga krav på kompetens och resurser, men ger också stora möjligheter för dig som anställd att få en bredd i ditt yrke. På vår AnOplva-klinik finns många olika roller och karriärvägar för sjuksköterskor.

regionjh.se

REGION
JÄMTLAND
HÄRJEDALEN

Marielle Nordström, operationssjuksköterska, Hanna Streith, operationssjuksköterska och Lasse Salomonsson, enhetschef på Centraloperation vid Östersunds sjukhus.

Foto: Göran Strand

Båda utbildade sig till operationssjuksköterskor på heltid med en del av sin lön. När de sedan började som specialistsjuksköterskor fick de en lång introduktionstid med en mentor.

Stor bredd

På Centraloperation i Östersund utförs de allra flesta typer av operationer på såväl barn som vuxna. Östersunds sjukhus har hela Jämtland och Härjedalen som upptagningsområde och under skidsäsongen fördubblas antalet invånare. Det närmaste universitetssjukhuset ligger i Umeå.

– Vi har en enorm bredd på våra patienter, vilket är väldigt stimulerande. Och fastän vi är ett ganska litet sjukhus så gör vi många olika typer av operationer och har avancerad utrustning och ny teknik, berättar Lasse Salomonsson, som är enhetschef på Centraloperation. Han är operationssjuksköterska sedan 20 år och har jobbat som chef de senaste tio åren.

Som operationssjuksköterska på Östersunds sjukhus finns det många möjligheter att nischa sig inom ett område. Marielle har ansvar för trauma och donationer och Hanna har ortopedsektionsansvar.

– Det finns många olika roller och karriärmöjligheter för operationssjuksköterskor, beroende på vad man har för intressen och drivkrafter. Vi är med och påverkar och förbättrar verksamheten och man kan verkligen utvecklas professionellt, säger Hanna.

Central del av teamet

Operation kan uppfattas som en ganska sluten värld och många sjuksköterskor har ingen erfarenhet alls av specialiteten från sin grundutbildning. Hanna, Marielle och Lasse menar att det därför finns en del missuppfattningar om jobbet.

– Det finns ibland en bild av att operationssjuksköterskan mest står och tillhandahåller instrument. I själva verket är man en central del av ett team, där man måste tänka kreativt och

lösningorienterat. En operation är så konkret och det finns en enorm tillfredsställelse i att vi faktiskt ofta ”lagar” våra patienter och gör dem friska, säger Lasse.

Marielle instämmer:

– Vi operationssjuksköterskor jobbar väldigt nära de andra i teamet. En erfaren operationssköterska är mycket delaktig i olika beslut och ett stöd åt kirurgerna. Vi får göra mycket och har ett stort ansvar, säger hon.

Förutom möjligheten att auskultera erbjuder kliniken ett fyra månader långt traineeprogram i operationssjukvård för grundutbildade sjuksköterskor. Det ger dig som är nyfiken på operation möjlighet att pröva på inför ett beslut om specialistutbildning.

Östersunds sjukhus är beläget mitt i vackra Jämtland, som erbjuder ett rikt utbud av friluftaktiviteter och kultur. Här har du fantastisk natur runt knuten och kan hitta balans mellan arbete och fritid. Vill du veta mer? Tveka inte att kontakta oss!

Avancerad sjukvård i trygg miljö

THORAX-KÄRLKLINIKEN LINKÖPING

Det är inte bara patienterna som är i trygga händer. Sjuksköterskorna på Thorax-kärlkliniken i Linköping blir omhändertagna från dag ett. I en avancerad och tekniskt utmanande miljö får de möjlighet att utvecklas och utmanas.

Alla nya medarbetare på Thorax-kärlkliniken på Linköpings universitetssjukhus får ett fullmatat välkomstmöte innan de börjar sin genomarbetade introduktion. Att medarbetarna känner sig trygga och välkomna löper sedan som en röd tråd genom hela jobbresan.

Medarbetarfokuset blir också tydligt för de studenter som söker sig till kliniken.

– Jag upplevde att jag var en i gänget redan som student. Den spännande kirurgiska vården och den goda stämningen gjorde att jag kände att jag ville fortsätta här, säger Signe Jerndal som har arbetat på kärllkirurgen i 2,5 år och snart själv är huvudhandledare.

Signe är inte ensam om att söka sig till kliniken efter sin verksamhetsför-

Linda Wilson, Signe Jerndal och Vendela Oscarson, sjuksköterskor på Thorax-kärlkliniken på Linköpings universitetssjukhus.

Foto: Emma Buk-Winqvist

lagda utbildning. Klinikens VFU är både prisad och en viktig rekryteringskälla.

Stora utvecklingsmöjligheter

Även Linda Wilson fastnade för Thorax-kärlkliniken under termin fyra på sjuksköterskeutbildningen. Nu har snart tio år passerat och hon stortrivs fortfarande på den thoraxkirurgiska avdelningen.

– Vi får möjlighet att vidareutvecklas, både när det kommer till omvårdnaden av patienter och inom egna

ansvarsområden. Att ha ett speciellt ansvarsområde ger ett mervärde till det dagliga arbetet. Vi får också möjlighet att utvecklas inom våra olika ansvarsområden genom utbildningsinsatser, säger Linda som bland annat är huvudhandledare och HLR-ansvarig.

Thorax-kärlkliniken har högspecialiserad kirurgi med fokus på sjukdomar i hjärta, lungor och kärl. Det är ett mångsidigt medicinskt fält med många utvecklingsvägar för sjuksköterskor. Klinikens olika enheter fungerar ofta som varandras plantskolor och det

finns stora möjligheter till rotations-tjänster och kompetensutveckling inom klinikkens väggar.

regionostergotland.se

finns stora möjligheter till rotations-tjänster och kompetensutveckling inom klinikkens väggar.

Efter drygt två år på kärllkirurgen hospiterade Vendela Oscarson på thorax-kärloperation. Hon var redo att vidareutbilda sig och operationssjuksköterska låg högt upp på önskelistan.

– Jag fick ett väldigt fint mottagande på avdelningen. Hela kliniken är lite så, alla ser efter varandra, säger Vendela som blev erbjuden en utbildningstjänst på thorax-kärloperation följt av en fast anställning.

Vård med hjärta och bredd

BEROENDECENTRUM STOCKHOLM

Som sjuksköterska på Beroendecentrum Stockholm får du inte bara en bred kompetens och ett stimulerande livsviktigt arbete. Du blir dessutom en del av en varm och empatisk extrafamilj.

På Beroendecentrum Stockholm behandlas personer som är beroende av eller har problem med alkohol, droger, läkemedel eller spel om pengar. Akuta insatser varvas med långsiktigt arbete.

Beroendecentrum Stockholm är Region Stockholms organisation för specialiserad beroendevård. Här finns landets bredaste utbud för beroendevård och en hög medicinsk expertis samlad under ett och samma tak. Vårt arbete är livsviktigt och varje dag hjälper vi närmare 1 000 personer att förändra sina liv.

beroendecentrum.se

Samsjukligheten är hög vilket innebär att också den somatiska vården är ständigt närvarande.

Det var den här bredden som lockade Henrik Sadleir till Beroendecentrum Stockholm för tre år sedan. Idag arbetar han på avdelning 8, som erbjuder heldygnsvård till personer med ett omfattande psykiatriskt- och medicinskt vårdbehov.

– Jag gillar när det händer saker och inom beroendevården får du lite av allt, säger Henrik och berättar att det finns många möjligheter att testa på olika saker inom Beroende Stockholms breda spektrum av avdelningar och mottagningar.

Stora utvecklingsmöjligheter

Utvecklingsmöjligheterna, med både interna och externa utbildningar, är stora. Henrik har bland annat, via arbetet, läst externa kurser inom högskolepedagogik/handledning och beroendemedicin. Han har också valt att studera till specialistsjuksköterska inom akutsjukvård.

Att möjligheterna är många kan Azmina Bennström bekräfta.

– Jag gillar att utvecklas och här har jag verkligen fått möjlighet att göra det, säger Azmina.

Under de snart sex år som hon har arbetat på Beroendecentrum Stockholm har hon hunnit med att utbildas till specialistsjuksköterska inom psykiatri och testat på rollen som enhetschef. Idag är hon tillförordnad enhetschef på avdelning 54, som erbjuder heldygnsvård till patienter med framför allt akut alkoholabstinens.

Både Azmina och Henrik intygar att det är något speciellt med Beroendecentrum Stockholm. Har man en gång börjat arbeta här är det svårt att klippa banden. Förutom den stora bredden, när det kommer till patienter och karriärmöjligheter, råder det en alldeles speciell känsla på avdelningarna och mottagningarna.

– Vi är som en stor familj, det är högt i tak och en platt hierarki. Vi har roligt tillsammans på jobbet, både med kollegor och patienter. Alla är måna om varandra, inga frågor är dumma och vi lär av varandra. Det låter lite klyschigt, men det är verkligen så, säger Azmina.

Henrik Sadleir, sjuksköterska på avdelning 8 och Azmina Bennström, specialistsjuksköterska och tillförordnad enhetschef på avdelning 54.

Foto: Fredrik Hjerling

Samarbete och öppenhet på infektionskliniken

INFEKTIONSKLINIKEN AKADEMISKA

Infektionskliniken på Akademiska i Uppsala erbjuder en spännande, utvecklande och trygg arbetsmiljö för sjuksköterskor. Ett aktivt förändringsarbete har stärkt den goda stämningen och skapat ett klimat där det är självklart att stötta varandra.

Infektionskliniken består av vårdavdelning, mottagning och akutmottagning. Här erbjuds såväl akut som poliklinisk vård. Cindra Astor Währborg, specialistsjuksköterska inom infektion, har arbetat på avdelningen i åtta år.

– Jag trivs fantastiskt bra här. Infektion är ett otroligt utvecklande område och jag har även fått vara med i ett omfattande förändringsarbete av avdelningen. Under pandemin var det tufft, eftersom vi endast hade tre fast anställda sjuksköterskor. Tack vare en rad åt-

Cindra Astor Währborg, specialistsjuksköterska, Anna Hanehøj Pohjola, sjuksköterska och omvårdnadsledande sjuksköterska och Sanne-Lie Pettersson, sjuksköterska på infektionskliniken.
Foto: Göran Ekeberg

På infektionskliniken på Akademiska sjukhuset i Uppsala finns både vårdavdelning och mottagning som jobbar såväl akut som polikliniskt. Tillstånd som vårdas kan vara exempelvis hepatit, tbc, hiv, mrsa, uvi, endokardit och meningit. Verksamhetsområde infektionssjukdomar har ett regions- och länsövergripande ansvar för specialiserad infektionssjukvård med öppen- och slutenvård. Kliniken har också en viktig uppgift inom den högspecialiserade intensivvården och transplantationsverksamheten.

En grundläggande del av den slutna verksamheten är vård och isolering av patienter med dropp- och luftburen smitta som influensa och vattkoppor, isolering av patienter med mag-tarminfektioner samt epidemiologisk övervakning och isolering av patienter med antibiotikaresistenta bakterier.

Infektionsavdelningen:

AC Ellen Gessbo Tiusanen,
tel: 018-611 43 15

Infektionsmottagningen:

AC Katarina Öberg,
tel: 018-611 35 70

akademiska.se/infektion

**AKADEMISKA
SJUKHUSET**

gärder är vi nu 30 sjuksköterskor, där många av de tidigare inhyrda nu är fast anställda. Vi har skapat en bra balans mellan erfarna sjuksköterskor och de som är nya inom infektion, säger hon.

Förändringar som ger trygghet

Åtgärder inkluderar allt från förändrade arbetstider till stöd av erfarna kollegor. Samarbetet i teamet har utvecklats, bland annat i rondsamtalen där alla professioner bidrar till att ge patienterna bästa möjliga vård. Cindra Astor Währborg är omvårdnadsledande sjuksköterska och har till uppgift att handleda och stötta kollegor i komplexa vårdsituationer. Hon är dessutom utbildningssjuksköterska med ansvar för fortbildning och introduktion av nyanställda.

En av de nya sjuksköterskorna, Sanne-Lie Pettersson, började för sex månader sedan och uppskattar den goda introduktionen.

– Jag kände mig verkligen välkommen och fick snabbt inblick i hur allt fungerar här. Den fem veckor långa introduktionsperioden, som är en del av förändringsarbetet, gav mig trygghet och möjlighet att lära mig i min egen takt. Stödet och sammanhållningen är viktiga anledningar till att jag trivs och vill stanna, säger hon.

Vanliga tillstånd bland patienterna är bland annat pneumonier, hudinfektioner och sepsis. Ibland även tropiska infektionssjukdomar som malaria och denguefeber. Det kan ofta handla om livshotande situationer, därför krävs det mycket gott samarbete och tydlig kommunikation i vårdteamen.

Prestigelöst och högt i tak

Den öppna och stöttande atmosfären är något som också Anna Hanehøj Pohjola betonar. Efter 18 år på infektionskliniken har hon hunnit arbeta på både akutmottagningen och avdelningen. Idag arbetar hon på mottagningen för patienter med kroniska eller långvariga infektioner, samtidigt som hon vidareutbildar sig till specialistsjuksköterska inom infektion.

– Här finns inget utrymme för prestige. Även om jag har arbetat här länge känns det alltid naturligt att ställa frågor. Vi stöttar varandra, oavsett om man är läkare, sjuksköterska eller undersköterska. Den tryggheten gör att vi kan ge patienterna den bästa möjliga vården, säger hon.

Anna Hanehøj Pohjola uppskattar sitt arbete med patienterna, där de största patientgrupperna är hiv, hepatit B och immunbrist.

– Det bästa med mitt arbete är kontakten med patienterna. Min roll

handlar mycket om att stödja dem i att hantera sina kroniska sjukdomar, vilket ofta innebär svåra samtal om ångest, oro och den stigmatisering som kan finnas kring vissa smittor. Att lyssna är en stor del av mitt arbete, säger hon.

Många hör av sig till mottagningens telefonrådgivning och är oroliga för att ha blivit smittade. Därför är det viktigt att vara påläst. Kliniken får kontinuerligt information från Smittskyddsenheten om nya smittor, men Anna Hanehøj Pohjola ser också till att uppdatera sig på andra sätt.

Spännande detektivarbete

De tre sjuksköterskorna är överens om att infektion är ett fascinerande och brett område. En del patienter har även andra sjukdomar som njursvikt, hjärt-kompor eller typ 2-diabetes, vilket innebär att vårdpersonalen behöver ha koll på många områden.

– Det mest spännande med infektion är att det ofta handlar om ett detektivarbete. Ibland vet vi inte vad en patient lider av. Vi tar prover, odlar och väntar på svar. Mycket handlar om att analysera och diskutera för att tillsammans hitta den bästa behandlingen. Vi utvecklas ständigt, avslutar Cindra Astor Währborg.

Pröva nya roller på Attendo!

ATTENDO

Korta beslutsvägar, lätt att driva förändringsarbete och många spännande karriärvägar. På Attendo kan du som är sjuksköterska vara med och påverka och utvecklas i din yrkesroll. Här tas din kompetens tillvara!

Psykiatrisjuksköterskan Linda Ruud Germundsson hade arbetat i många år inom den offentliga vården när hon rekommenderades av en kollega att söka en tjänst som HSL-ansvarig sjuksköterska på Attendo. Hon tyckte att det lät spännande och började i maj 2022.

– Det är ett beslut som jag aldrig har ångrat. Här finns inte en massa byråkrati som bromsar, vi kan fatta snabba beslut och har närhet till chefer och ledning. Det är lätt att driva förändringsarbete och vi har stor frihet under ansvar, säger hon.

Utvecklas professionellt

Linda arbetade först på olika enheter inom LSS och socialpsykiatri och sedan som samordnare för de mobila teamen. Nu är hon på väg in i en ny roll,

som gruppchef för de mobila teamen i norra Stockholm.

– Det finns så många olika karriärmöjligheter för sjuksköterskor och jag upplever verkligen att vi medarbetare uppmuntras att pröva våra vingar i olika områden, utifrån bakgrund, drivkrafter och intressen. Mina tankar, idéer och kompetens tas tillvara och jag utvecklas hela tiden. Här finns det roller för alla, säger Linda.

Hon lyfter fram att Attendo har bra program för kompetensutveckling, med både interna och externa kurser. Självt har Linda exempelvis läst flera högskolepoäng och hon upplever att det finns en lyhörddhet för att tillgodose medarbetarnas önskemål om utbildning. Det finns även traineeprogram för sjuksköterskor med utländsk legitimation i syfte att hjälpa dem in i det svenska sjukvårdssystemet. De flesta som gått programmet väljer sedan att stanna kvar inom Attendo.

Nytänkande

Engagemang, omtanke och kompetens är honnörsord hos Attendo. Linda menar att vårdföretaget verkligen lever upp till det.

– Här tänker man i nya banor, alltid med fokus på patientens bästa och att

Linda Ruud Germundsson, HSL-ansvarig sjuksköterska på Attendo.

Foto: Johan Marklund

Attendo är Nordens största omsorgsföretag med över 800 verksamheter och nära 35 000 medarbetare i Sverige, Finland och Danmark. Vi leder utvecklingen av kvalitet, innovationer och nya, kostnadseffektiva arbetssätt inom omsorgen. Idag finns Attendo på ett 70-tal orter i Sverige och har avtal med omkring 200 kommu-

ner. Vi erbjuder många spännande roller och karriärvägar för sjuksköterskor.

Läs mer på www.attendo.se

Attendo

underlätta och förbättra för medarbetarna. Det är en transparent arbetsplats, med tajta team och jag har alltid någon

att vända mig till om jag behöver stöd eller fråga om råd. Det är faktiskt en av de allra bästa arbetsplatser som jag har haft!

Bidrar till framtidens hemsjukvård

NÄRVÅRDSKLINKEN I LINKÖPING

Genom att utveckla vården utanför sjukhusen, på plats hos patienterna i hemmet, vill Närvårdskliniken i Linköping påverka framtidens sjukvård när sjukhusplatserna inte längre räcker till. Med mångårig beprövad erfarenhet och ett välutvecklat teamarbete kan kliniken vara en plattform för utveckling av nya arbetssätt och digitala verktyg.

Det konstaterar Kajsa Bogren som är sjuksköterska och vårdenhetschef på Närvårdskliniken.

– Att jobba inom hemsjukvården är både omväxlande och utvecklande. Vi jobbar både ensamma och i team beroende på situationen. Mycket ansvar läggs på de som möter patienterna i hemmet eftersom snabba bedömningar behöver göras och beslut fattas om hur vi bäst möter patienternas behov, förklarar hon vidare.

Palliativ vård – ny specialistutbildning

Therese Lindgren har jobbat på Närvårdskliniken i Linköping i över tio år. Hon är specialistsjuksköterska inom palliativ vård, vård i livets slutskede.

Susanna Bingerud, Therese Lindgren och Kajsa Bogren på Närvårdskliniken i Linköping.

Foto: Emma Busk Winquist

– Jag sökte mig till hemsjukvård och specialiserad palliativ vård i hemmet eftersom jag vill bidra till att patienterna får ett värdigt bemötande under deras sista tid. Det känns också väldigt bra att kunna hjälpa patienter i sin egen hemmiljö där de känner sig trygga, berättar hon.

Som specialistsjuksköterska har hon flera ansvarsområden där hon tillsammans med andra specialister inom palliativ vård utvecklar arbetssätt och verktyg för att ytterligare förbättra möjligheterna att möta patienterna där de är.

– Specialisering inom palliativ vård är relativt nytt för både läkare och sjuksköterskor. Här i Linköping har vi förmånen att ha ett flertal specialister på olika nivåer, något som ger oss möjligheter att bidra till utvecklingen av vårdområdet, förklarar Therese Lindgren.

Erbjuder en utvecklingsplattform

På Närvårdskliniken är det en stor spridning inom personalen vad det gäller ålder, antal år i yrket och bakgrund.

– De som kommer hit har oftast jobbat inom andra områden tidigare,

Närvårdskliniken i Linköping består av två sektioner: sektion LAH och sektion Närvård. Sektion LAH ansvarar för att människor i centrala Östergötland erbjuds en god specialiserad palliativ vård utifrån var och ens unika behov, genom att bedriva specialiserad hemsjukvård och specialiserad palliativ slutenvård. Sektion Närvård arbetar på uppdrag av specialistkliniker och vårdcentraler, med målet att vara länken mellan vård på sjukhus och en trygg situation hemma. Antalet anställda är 82 stycken.

regionostergotland.se

Region Östergötland

de kan vara allt från barnmorskor till IVA-personal. Börjar man här omges man därför av mycket kompetens och erfarenhet. Vi arbetar tätt tillsammans i team bestående av olika vårdprofessioner. Det är med vår stora erfarenhet av hemsjukvård och teamarbetet som vi kan vara en utvecklingsplattform för vård utanför sjukhuset, konstaterar Kajsa Bogren.

Frihet och ansvar på Praktikertjänst

PRAKTIKERTJÄNST

På Praktikertjänst är det medarbetarna som äger företaget. Det ger engagemang, kontinuitet och ett fokuserat kvalitetsarbete. Möt två av Praktikertjänsts sjuksköterskor, som startat egna mottagningar. Karin driver en vaccinationscentral i Malmö och Sara en hälsocentral i Karlskoga.

Karin Fröberg brinner för att arbeta med förebyggande hälsovård. När hon fick möjlighet att starta och driva en egen vaccinationsmottagning i Malmö var hon inte sen att nappa på erbjudandet. Vaccincenter Varvet i Västra hamnen i Malmö öppnade för ett drygt halvår sedan och är Praktikertjänsts första vaccinationscentral. Till mottagningen hör också två vaccinationsbussar som åker till olika samhällen runtom i Skåne, Halland och delar av Småland.

– Det är otroligt roligt att få vara med och öppna, forma och leda den här verksamheten. Det var helt rätt steg för mig, säger hon.

För Karin blev det också lite som att komma ”hem”. Hon hade arbetat på Praktikertjänst i många år och varit med om att starta S:t Hans hälsocentral i Lund, som hon inte hade några tankar på att lämna. Men hon blev värvad till ett annat värd företag 2018 och arbetade där med att starta upp vaccinationscenter.

– Det var med stor vanda som jag lämnade Praktikertjänst eftersom jag trivdes så otroligt bra. När jag sedan fick chans att komma tillbaka kändes det så rätt, säger hon.

Vill jobba förebyggande

Att arbeta med vaccinationer är helt i linje med Karins stora intresse för förebyggande hälsovård.

– Vi förhindrar svåra sjukdomar som riskerar att leda till väldigt allvarliga komplikationer och i värsta fall döden. En stark drivkraft hos mig är att sprida kunskap om hur viktigt det är för både individen och samhället att man skyddar sig med vaccin.

Karin menar att arbetet med vaccinationscentralen kombinerar det bästa av två världar. Hon har stor frihet att utforma verksamheten som hon själv anser bäst, samtidigt som hon har Praktikertjänsts omfattande resurser och kunskap i ryggen.

– Jag har en fantastisk uppbackning när det gäller ekonomi, HR, regelverket och annat. Det är en väldigt värdefull avlastning, som gör att jag kan fokusera helt på att utveckla verksamheten. Jag skulle verkligen vilja uppmana fler sjuksköterskor att våga ta ett sådant här steg, säger hon.

Helt ny hälsocentral

En annan sjuksköterska som vågat är Sara Jansson, som alldeles nyligen kunde slå upp portarna till Backa vårdcentral i Karlskoga. Vårdcentralen är Praktikertjänsts första i Region Örebro. Sara, som är barnsjuksköterska, arbetade tidigare i den offentliga vården. Där arbetade hon bland annat inom elevhälsan, barn- och ungdomsmedicin och som chef för specialmottagningarna på Karlskoga lasarett.

Sara Jansson, sjuksköterska och delägare av Backa vårdcentral i Karlskoga.
Foto: Kicki Nilsson

– Jag har alltid haft ett intresse för att starta eget och när regionens barn- och ungdomsjukvård stod inför en stor omorganisation kände jag att det var rätt tid. Jag hade svårt att förlika mig med hur svårt det kan vara att utveckla och påverka vården i en stor offentlig organisation, berättar hon.

Tillsammans med en kollega tog hon kontakt med Praktikertjänst och lade fram sitt förslag om en ny vårdcentral i Karlskoga.

– De nappade direkt. Det finns ett stort behov av att utveckla primärvården i vår region och jag har fått så mycket stöd hela vägen, säger hon.

Processen tog tre år från idé till färdig verksamhet. Sara är verksamhetsansvarig och delägare tillsammans med distriktsläkarna Nina Pasanen och Krister Åkesson. Det svåraste var att hitta en lämplig lokal. Nu huserar hälsocentralen tillsammans med en tandläkarpraktik, också den i Praktikertjänsts regi, i stora, ändamålsenliga lokaler, där det finns plats att växa. Tillsammans bildar mottagningarna ett

vårdnav, med hälsovård, tandvård och käkkirurgi.

Stort intresse hos allmänheten

Sara och hennes delägarkollegor har rekryterat ett multiprofessionellt team och visionen är att ge god och patientsäker vård som fyller de behov som finns. Tillgängligheten är viktig och alla patienter erbjuds en fast läkarkontakt.

– Intresset hos allmänheten har varit väldigt stort och redan innan vi öppnade hade vi över tusen patienter listade. Vi har ett mycket gott samarbete med regionen, det finns ingen rivalitet utan vi bygger tillsammans broar för patienternas bästa, framhåller Sara.

Precis som Karin vill Sara lyfta fram vikten av det stöd och de resurser som Praktikertjänst erbjuder.

– Utan Praktikertjänst hade det aldrig gått. Vi går inte in med egna pengar och de detaljstyr inte, utan ger guidning och support. Nu känns det enormt spännande att få utveckla hälsocentralen tillsammans med våra kompetenta och entusiastiska medarbetare!

Karin Fröberg, sjuksköterska, verksamhetschef och delägare av Vaccincenter Varvet i Malmö.
Foto: Peter Kroon

Praktikertjänst är en av Sveriges största vårdgivare med både de nöjdaste patienterna och medarbetarna. Vi är kooperativt ägda och styrda av 1 300 ledande praktiker – bland annat tandläkare, tandhygienister, sjuksköterskor, läkare, fysioterapeuter och psykologer. Vår vision är långsiktigt hållbar vård för alla i hela Sverige. I över 60 år har vi tillsammans utvecklat svensk vård utifrån

ett praktikerperspektiv och varje dag gör 7 300 medarbetare verklig skillnad för våra patienter på 730 mottagningar i hela Sverige.

praktikertjanst.se

 PRAKTIKERTJÄNST

Gör skillnad med oss på NHV!

NHV REGION VÄSTERNORRLAND

Vill du arbeta med patienter som har en komplex problematik och där du verkligen kan göra skillnad i deras mående för både kropp och själ? Välkommen till oss på NHV i Västernorrland! Här vårdar och behandlar vi patienter med allvarliga ätstörningar och vi erbjuder ett spännande jobb med många möjligheter.

Region Västernorrland är en av fem regioner i Sverige som bedriver hög-specialiserad vård för vuxna med svåra ätstörningar. Vårdavdelningen i Sundsvall har tolv vårdplatser och här arbetar du i tätt sammansvetsade team i en dynamisk och stödjande miljö.

– Vi arbetar i tvärprofessionella team, där var och en bidrar med sin unika

expertis. Det möjliggör en helhetssyn utifrån varje patients behov, förklarar enhetschef Roxanna Edin Sandberg.

Sjuksköterskan en nyckelperson

Att arbeta på NHV är både utmanande och givande. Verksamheten har fokus på att hjälpa patienterna att återfå kontrollen över sina liv genom att adressera komplexa frågor kring mat, kropp och identitet. Medarbetarna bygger en nära relation med patienterna och arbetar för att förstå de bakomliggande orsakerna till ätstörningen, exempelvis trauma, självkänsla och sociala faktorer. Som sjuksköterska på NHV är du helt central i kommunikationen med patienterna och för att stödja dem att hantera sin ångest kring mat och ätande. Du utför även somatiska prover och läkemedelsadministration.

– Det är spännande och utvecklande att jobba med denna patientgrupp eftersom jag känner en själslig tillfreds-

ställelse när jag ser de små men säkra framstegen som görs och att patienterna tydligt mår bättre och lyckas övervinna sina rädslor. Detta är tack vare en komplex behandling och ett team av specialister, berättar sjuksköterskan Lenuta Pitulescu som började arbeta på NHV för två månader sedan.

Utveckla din karriär

Hon framhåller att det är lätt att komma in i arbetet och att trivas.

– På NHV har jag mött trevliga kollegor som har imponerat på mig med sitt stöd till mig som nyanställd. Det finns en effektiv kommunikation både mellan kollegor och med chefer. Det är en lugn och bra arbetsplats där jag kan utveckla min karriär genom olika utbildningar.

Vi som arbetar på NHV Västernorrland har lång och bred erfarenhet av specialiserad psykiatrisk vård med fokus på ätstörningar. Behandlingen är individanpassad och tar hänsyn till samsjuklighet exempelvis annan psykisk ohälsa som kan påverka ätstörningen. Här finns spännande karriärmöjligheter för sjuksköterskor och du arbetar i team. Vi lägger stor vikt

Lenuta Pitulescu, sjuksköterska på NHV i Västernorrland.
Foto: Pär Olert

Att ha erfarenhet av psykiatri eller socialt arbete med fokus på psykisk ohälsa är en fördel, men inte nödvändigt för att arbeta på NHV. Det viktiga är att du drivs av ett genuint intresse för människor, har empati och förmågan att skapa en trygg och stödjande miljö. Låter det spännande? Tveka inte att kontakta oss!

vid kompetensutveckling och erbjuder regelbundna internutbildningar som fokuserar på det senaste inom ätstörningar och olika behandlingsmetoder.

Läs mer på rvn.se

 Region Västernorrland

Roxanna Edin Sandberg, enhetschef för NHV i Västernorrland.
Foto: Pär Olert

Ambulanssjuksköterska – ett yrke fyllt av utmaningar och möjligheter

PREMEDIC

Att vara ambulanssjuksköterska innebär snabba beslut, oförutsägbara situationer och möjligheten att göra skillnad. Med lång erfarenhet och passion för att hjälpa människor möter Marcus Anundi och Annelie Nilsson dagliga utmaningar som får dem att växa, både professionellt och personligt.

Marcus Anundi, ambulanssjuksköterska vid Premedic i Hässleholm, har alltid haft ett intresse för blåljusyrket. Efter några år som frivillig inom räddningstjänsten utbildade han sig till sjuksköterska och blev ambulanssjuksköterska 2006.

Premedic erbjuder, utför och utvecklar tjänster inom prehospitäl hälso- och sjukvård i Sverige. Vi bedriver på uppdrag av regioner och landsting ambulansverksamhet i Västernorrland och Skåne samt sjuktransporter i Stockholm.

premedic.se

– Jag gjorde en avstickare, utbildade mig till anestesijuksköterska och arbetade en kort tid inom anestesijukvården men insåg att jag inte var färdig med ambulansen. Idag delar jag min tid mellan ambulansjobbet och operationsavdelningen i Hässleholm.

Kollegan Annelie Nilsson började sin yrkesbana som undersköterska på IVA.

– Jag lockades av ambulansens omväxlande och spännande miljö, läste till sjuksköterska 2009 och vidareutbildade mig till ambulanssjuksköterska 2011. Sedan dess har jag arbetat över hela Sverige, från akutmottagningar och ambulanssjukvård i norr till ambulansuppdrag i södra delarna av landet.

Kunskap ger trygghet

Både Marcus och Annelie lyfter fram variationen, utmaningarna och den

ständiga utvecklingen som några av de stora fördelarna.

– Jobbet kräver att man ständigt utökar sin kunskapsbank. Med kompetens kommer också trygghet vilket gör att man kan hantera de mest pressade situationerna med mindre stress. Man växer verkligen som person när man ställs inför olika utmaningar och måste lösa dem på egen hand, utan någon som kan stå bakom och ge råd, säger Marcus.

Annelie är inne på samma spår och betonar vikten av att kunna hantera stress och fatta snabba beslut på egen hand.

– Som ambulanssjuksköterska är man ofta ensam med sin kollega på fältet och måste lösa de situationer som uppstår. Det kan vara komplicerat och ibland nästan övermänskligt, men man måste vara snäll mot sig själv och inse att alla situationer inte är enkla.

Uppdrag där utgången inte är lyckad är också en del av jobbet.

– Yrket formar dig och de upplevelser man har med sig från patientmötena följer med en, på gott och ont, säger Annelie.

Annelie Nilsson och Marcus Anundi, ambulanssjuksköterskor hos Premedic.
Foto: Daniel Larsson

– Ja, säger Marcus, man måste vara beredd på att pendeln kan slå åt båda hållen i det här jobbet, men över tid stannar den helt klart på plus, avslutar Marcus.

Unik rotation ger både bredd och spets

KAROLINSKA PMI SOLNA

På PMI Solna finns en närmast unik möjlighet. Genom skräddarsydda rotations-tjänster kan sjuksköterskor ta del av olika delar av landets mest avancerade sjukvård.

– Det är otroligt lyxigt och väldigt roligt, säger Eva Heikki.

Perioperativ medicin och intensivvård, PMI, i Solna är Karolinska universitetssjukhusets samlade resurs för anestesi, operation, pre- och postoperativ vård och intensivvård för vuxna.

Arbetet inom funktionen är avancerat, lärorikt och varierat. För de som vill ha ännu mer bredd och djup finns det dessutom möjlighet att rotera mellan PMI Solnas olika enheter.

I år är det 22 år sedan Ann-Kristin Nilsson började arbeta som intensivvårdssjuksköterska på centralintensiven, CIVA.

Anledningarna till att hon har valt att stanna kvar är flera.

– Jag trivs väldigt bra och blir aldrig fullärd. Jag har också en tjänst som biträdande universitetssjuksköterska inom dialys, vätskebalans och elimination. Och det är något som jag brinner för, säger hon.

Men det finns ytterligare en viktig anledning till att energin och lusten finns kvar. För fyra år sedan utbildade Ann-Kristin sig till anestesijuksköterska och sedan tre år roterar hon mellan buk- och robotoperation och CIVA.

– Jag ville få nya utmaningar och se något annat. Jag behöver också tänka lite framtid och hållbarhet. När jag är på operation jobbar jag inga helger utan där är det måndag till fredag och vissa kvällar som gäller, säger Ann-Kristin.

Variation och kompetensutveckling

Intensivvårdssjuksköterskan Wasim Fayeze har haft liknande tankar. Han

Milena Lilja, Eva Heikki, Ann-Kristin Nilsson och Wasim Fayeze (sittande), menar att rotationstjänsterna öppnar upp för goda samarbeten, nya idéer och nya kontaktvägar mellan PMI:s olika enheter.

blev färdig intensivvårdssjuksköterska 2015. När han blev sugen på att testa något nytt utbildade han sig till anestesijuksköterska. Idag roterar även han mellan CIVA och buk- och robotoperation.

– Jag trivs jättebra. Det är väldigt olika miljöer och olika professioner men det finns också mycket som är gemensamt, säger han och utesluter inte att han i framtiden bygger på med ytterligare specialistutbildningar.

Som anestesijuksköterskor söver Wasim och Ann-Kristin svårt sjuka patienter. Ofta handlar det om långa operationer och stora ingrepp. Både Wasim och Ann-Kristin är cirka tio veckor på vardera ställe innan det är dags för ett byte.

Skräddarsydda tjänster

Hur rotationerna ser ut är individuellt. Intensivvårdssjuksköterskan Eva

Heikki delar sin tid mellan CIVA och thoraxintensivvården, THIVA.

– För mig fungerar det bra att gå en månad i taget. Jag är inte borta så länge från någon IVA och det känns som att jag hinner uppfatta det mesta som förändras. På THIVA har jag dessutom en del ansvarsområden vilket gör det svårt att vara borta längre perioder, säger hon.

Eva har arbetat på THIVA sedan 2019 och har roterat det senaste året.

– Thorax är jätteroligt. Men efter ett tag kände jag att jag ville bredda mig. På CIVA får jag se en annan typ av intensivvård. Det är det som gör Karolinska till en attraktiv arbetsplats. Det är högspecialiserat och det finns så mycket att rotera mellan. Jag ser det som en förmån att jag faktiskt kan bredda mig och lära mig så mycket mer. Det är otroligt lyxigt och väldigt roligt, säger hon.

Unikt helhetsperspektiv

Rotationstjänsterna innebär att sjuksköterskorna får en unik överblick.

– Ibland händer det att jag träffar patienter på postop som jag några månader tidigare vårdade på CIVA. Det är otroligt roligt att träffa dem igen och få se hur det vi gjorde på intensivvården räddade deras liv, säger intensivvårdssjuksköterskan Milena Lilja.

Milena har roterat mellan postop och CIVA i tremånadersintervaller det senaste året. På det sättet håller hon liv i alla sina kunskaper.

– På postop fokuserar vi mycket på att patienten ska kunna komma vidare till en vårdavdelning och jobbar mycket med respiration. Det är ett väldigt annorlunda arbete mot det vi gör inom intensivvården. Ibland kan det vara tungt psykiskt på CIVA. För de allra flesta patienter går det bra men det händer att det inte går vägen. Att få ta del av båda världarna passar mig perfekt, säger Milena.

Alla fyra menar att möjligheten till rotationstjänster gör ett redan spännande arbete ännu mer stimulerande. Anledningarna att stanna kvar inom PMI Solna har med ens blivit ännu fler.

– Jobbet här på Karolinska är så specialiserat. En högre vårdnivå är svårt att få och det är svårt att lämna då, säger Milena.

Funktion PMI samlar anestesi, operation, pre- och postoperativ vård och intensivvård för vuxna. Vi ansvarar också för tryckkammare, HBO, högspecialiserad smärtvård och de steriltekniska enheterna.

Vi har ett antal initiativ som gör det möjligt att specialisera sig inom våra olika områden av expertis, om du är

eller vill bli specialistsjuksköterska eller vill utvecklas i din roll som specialistsjuksköterska.

Hos oss har du också möjlighet att rotera mellan centralintensivvårdsavdelning, CIVA, neurointensivvårdsavdelning, NIVA, thoraxoperation och thoraxintensivvård, THIVA och anestesi och postop.

 KAROLINSKA
UNIVERSITETSSJUKHUSET

Kontakta gärna oss för mer information:

Daniel Isacson, tel: 072-584 25 97
daniel.isacson@regionstockholm.se
Johanna Hjelm, tel: 072-584 26 13
johanna.hjelm@regionstockholm.se

Omväxling och bredd på operation i Västerås

OPERATIONSKLINIKEN VÄSTERÅS

Operationskliniken på Västmanlands sjukhus Västerås erbjuder en bredd och ett djup som är svårt att matcha. Här opereras och vårdas patienter i alla åldrar och med ett brett spektrum av diagnoser. För dig som är sjuksköterska finns en mängd olika roller och karriärvägar. – Det är otroligt varierande och ingen dag är den andra lik. Man utvecklas enormt i sin yrkesroll.

Det säger anestesistjuksköterskan Annika Mattsson, som har arbetat på operationskliniken i Västerås sedan hon blev färdig specialstjuksköterska 2007.

Under åren har Annika arbetat på olika enheter och med en rad olika uppgifter.

– Det är lätt att trivas eftersom det finns så många möjligheter att både bredda och nischa sig. Om man har något specialintresse finns det goda möjligheter att axla ett tyngre ansvar för det området och jag upplever att chefer och ledning lyssnar på oss medarbetare, säger Annika, som bland annat är ansvarig för barnanestesi i den externa anestesin som bedrivs av operationskliniken.

Sabina Wige, operationssjuksköterska, Annika Mattsson, anestesistjuksköterska och Frida Karlsson, allmänsjuksköterska på operationskliniken.

Hon får medhåll av sin kollega Sabina Wige, som är operationssjuksköterska. Sabina har flera ansvarsområden och kom tillbaka till kliniken i våras efter att ha testat att jobba på annat håll en period.

– Jag tycker faktiskt att vår kirurgi här är roligast, med både akuta och elektiva operationer och många utvecklingsmöjligheter för medarbetarna. Exempelvis har vi i dagsläget en ope-

rationerobot och en till är på ingång. Flera av våra operationssköterskor har utbildat sig till RNFA (Registered Nurse First Assistant), kirurgisk assistent i robotkirurgi.

Kan påverka vården

Frida Karlsson är allmänsjuksköterska på post-op sedan tre år och planerar att specialisera sig som IVA-sjuksköterska.

– Kliniken erbjuder möjlighet att få sponsrad utbildning med bibehållen lön till IVA-, anesthesi- och operationssjuksköterska, säger Frida och tillägger:

– Jag trivs verkligen med omväxlingen och bredden här. Dessutom är det roligt att arbeta med olika uppdrag. Själv har jag uppdrag som HLR-instruktör och hälsoinspiratör.

Möjligt att hospitera

Som sjuksköterska på kliniken har du stora möjligheter att vara delaktig och påverka vården. Det finns många projekt för att förbättra akutflöden, arbetsmiljö och annat. Dessutom finns en grupp som arbetar med att ta fram förslag på utformningen av det nya sjukhuset som byggs.

På post-op kan du arbeta som grundutbildad sjuksköterska, medan det krävs att du är specialstjuksköterska för att jobba på operation. För många är operation en sluten värld och därför hålls det regelbundet öppet hus för att informera om verksamheten. Dessutom finns alltid möjligheten att hospitera under några dagar, framhåller alla tre.

– Då kan man få upp ögonen för hur otroligt roligt och intressant det är här!

Gör skillnad på IVA!

IVA VÄSTERÅS

På IVA är det höga patientflöden, avancerad teknologi och mycket tät kontakt med patienter och anhöriga. Här möter du människor i allvarliga och ibland livshotande tillstånd och kan göra skillnad på riktigt.

– Det är ett privilegium att få arbeta i den här miljön och med de här patienterna. Vi möter våra patienter och deras närstående i ett kritiskt skede i deras liv och får möjlighet att verkligen optimera för dem, säger Norah Ericson, IVA-sjuksköterska på Intensivvårdsavdelningen på Operationskliniken vid Västmanlands sjukhus Västerås.

Norah är fostrad som allmänsjuksköterska i akutsjukvården och blev färdig

IVA-sjuksköterska för drygt ett år sedan. Möten med människor har alltid varit centralt för Norah vid val av yrke. Att nu kunna kombinera detta med högteknologisk medicinsk vård är stimulerande och inspirerande. Detta var en viktig del i varför hon lockades av jobbet. Hon tror att det är svårt att få en liknande möjlighet någon annanstans.

– Den tekniska utvecklingen går enormt snabbt och man lär sig nytt

hela tiden. Jag uppskattar den tekniska aspekten, det är otroligt intressant, menar hon.

Fortfarande roligt

Men man måste inte vara tekniskt intresserad för att trivas på IVA.

– Om jag hade vetat hur mycket högteknologisk utrustning vi arbetar med hade jag nog aldrig vågat mig hit, säger kollegan Marianne Sandkvist skämtsamt. Men det är faktiskt inte alls så skrämmande eller svårt som man kan tro, tvärtom.

Marianne blev färdig IVA-sjuksköterska år 2000 och har arbetat på kliniken sedan dess.

– Det är fortfarande lika roligt och intressant och jag utvecklas hela tiden. Beroende på vilka intressen man har kan man nischa sig inom områden. Jag var tidigare donationsansvarig och utbildar fortfarande en del inom området. Jag har även varit med och byggt upp en återbesöksmottagning för patienter som skrivits ut från IVA, berättar Marianne.

På IVA jobbar du i tätt sammansvetsade team med läkare, undersköterskor och fysioterapeuter och det finns ett bra utbud av kompetensutveckling och utbildning.

För att arbeta på IVA ska du vara trygg i din yrkesroll och som nyanställd får du en lång introduktion och

en mentor. Det finns goda möjligheter att läsa till IVA-sjuksköterska med full lön. Låter det intressant? Tveka inte att höra av dig!

Marianne Sandkvist och Norah Ericson, IVA-sjuksköterskor på Operationskliniken.

Operationskliniken i Västerås är regionens största enhet och har både akut och planerad verksamhet inom operationssjukvård & intensivvård. Vi vårdar de allra yngsta till de äldre äldre både inom intensivvården och operationsverksamheten. Vår breda och mångfacetterade verksamhet gör att du som sjuksköterska har möjlighet att bli både specialist och generalist. Du kan bredda dig och fördjupa dig inom samma klinik. Möjligheterna är oändliga och kan anpassas efter ditt personliga intresse och din vilja. Som sjuksköterska hos oss är du med och utvecklar vården mot framtidens sjukvård – vi bygger ett nytt sjukhus och arbetar intensivt med arbetssätt, medicinsk teknik och inredning i våra nya lokaler.

regionvastmanland.se

Amanda Karlsson, Magda Gebrekidan och Frida Olsson lockas av de många möjligheter som finns inom verksamhetsområde kirurgi på Akademiska sjukhuset i Uppsala.

Stor bredd på kirurgen

KIRURGEN AKADEMISKA

Möjligheterna för sjuksköterskorna på kirurgen på Akademiska sjukhuset är många. Medarbetarna får också en svårslagen bredd. – Här får du alla delar. Du får de grundläggande kunskaperna men arbetet kan också vara väldigt komplext och specifikt, säger Frida Olsson.

För den nyutexaminerade sjuksköterskan Magda Gebrekidan kändes valet att söka sig till verksamhetsområde kirurgi på Akademiska sjukhuset självklart.

– Jag gjorde min praktik under termin tre här och trivdes väldigt bra med personalen och det intressanta området. Efter praktiken började jag arbeta som omvårdnadsassistent här och när jag, tidigare i år, tog examen sökte jag mig hit, säger Magda som arbetar på avdelning 70C.

Avdelningens inriktning är transplantation, lever- och pankreaskirurgi, esofagus- och ventrikelkirurgi samt akutkirurgi och trauma. Liksom på övriga avdelningar inom verksamhetsområdet är tempoväxlingarna stora och arbetet är både lärorikt och utmanande.

Att komma hit som ny sjuksköterska var nervöst men tack vare en gedigen introduktion och det nära teamarbetet har Magda börjat landa i sin nya roll.

– Något som jag kände starkt under min utbildning var att jag inte ville niska mig mot något specifikt direkt utan hålla det öppet ett tag. Kirurgen är bred och berör många områden vilket är väldigt lyxigt, säger hon.

Möjlighet till nya roller

Den stora bredden och möjligheten att hela tiden lära sig nya saker var något som också lockade Amanda Karlsson till kirurgen. Hon har arbetat på avdelning 70E, som är inriktad mot kärnkirurgi, akutkirurgi och trauma, i 4,5 år. En stor anledning till att hon har valt att stanna kvar är stämningen på avdelningen.

– Jag trivs jättebra med mina kollegor och chefer. Det är klyschigt att säga, men det är högt i tak. Alla hjälps åt att stötta den som är ny. Du är inte heller ensam om du har mycket att göra en dag, säger hon.

De många karriärvägarna är ytterligare något som gör att Amanda kan se en framtid inom kirurgen. Tack vare de olika yrkesrollerna är det möjligt att anpassa yrkesrollen utifrån livets olika skeden.

Sedan ett år delar Amanda sin tid mellan arbetet på golvet och tjänsten som utskrivningssjuksköterska.

– Det är kul att testa något nytt. Det fanns också ett stort behov av att effektivisera utskrivningsprocessen på avdelningen, säger Amanda och berättar att tjänsten innebär att hon i dag även arbetar administrativt, för att planera patienternas hemgång.

Studier och kliniskt arbete

Att karriärvägarna är många är något som Frida Olsson kan intyga. Det är nu 21 år sedan hon, som ny sjuksköterska, började arbeta på kirurgen. I dag

är hon avancerad specialistsjuksköterska på kolorektalsektionen, sektionsansvarig sjuksköterska på endokrin- och kolorektalsektionen och klinisk doktorand.

Möjligheten att studera till specialistsjuksköterska inom kirurgisk vård och sedan till avancerad specialist-sjuksköterska, för att nu doktorera, har inte bara berikat hennes jobbliv utan också påverkat henne som person.

– Jag gillar utmaningar, att utvecklas och lära mig nya saker. Det handlar inte alltid om kunskapsutvecklingen utan också om den personliga utvecklingen. Här på kirurgen finns det möjlighet att arbeta kliniskt samtidigt som du studerar på halvfart. Det är en kombination som jag gillar, säger hon.

Rollen som sektionsansvarig är en del av akademiskt ledarskap på kirurgen. Rollen innebär bland annat att hon ser över så att patienten får en säker evidensbaserad vård med stöd av personcentrerad omvårdnad och att kunskap återförs till medarbetare.

Som doktorand fokuserar hon på postoperativ vård och återhämtning för patienter med neuroendokrina buk-tumörer.

Det hon gillar mest med sitt arbete är just den stora variationen som kommer genom de olika rollerna.

– Sedan gillar jag kirurgen för att det händer saker och det finns ett tempo här. Vi har både planerad och akut kirurgi. Här får du alla delar. Du får de grundläggande kunskaperna men arbetet kan också vara väldigt komplext och specifikt. Jag gillar det kliniska patientnära arbetet, säger Frida.

På kirurgen bedriver vi avancerad kirurgisk vård i både slut- och öppenvård. Vi är bland de främsta i landet inom flera medicinska områden.

Vi bedriver världsledande forskning och hos oss erbjuds patienter från hela Sverige och internationellt multidisciplinär bedömning och vård.

Vårt verksamhetsområde består av tre kirurgiska vårdavdelningar som har ett nära

samarbete. Vi bedriver både akut och planerad verksamhet inom områdena bröst- och endokrinkirurgi, esofagus- och ventrikelkirurgi, kirurgisk akutvård och trauma, kolorektalkirurgi, kärnkirurgi, lever- och pankreaskirurgi samt transplantationskirurgi.

Arbetet på kirurgen är varierande och utvecklande. Här utvecklar du en bred kompetens och gör skillnad för patienter i olika åldrar och situationer.

**AKADEMISKA
SJUKHUSET**

akademiska.se/kirurgi

Tempoväxlingar och teamkänsla på HIA

HIA I LINKÖPING

Sjuksköterskorna på HIA i Linköping följer hjärtpatienterna från ambulansfärd tills det akuta skedet är över.

– Det är en enorm kick när du är med och räddar någons liv, säger sjuksköterskan Ellinor Järnvall.

Ett stilla lugn kan på en sekund bytas mot febril aktivitet. Sjuksköterskorna på hjärtintensiven, HIA, vid Linköpings universitetssjukhus tar hand om svårt hjärtsjuka patienter och har dessutom direktkontakt med ambulanserna i Region Östergötland.

– Jag gillar tempoväxlingarna och uppskattar det nära samarbetet med läkare och undersköterskor. Vi har ett bra teamarbete och god stämning, säger Maritha Engström.

Maritha har arbetat på Kardiologiska kliniken i flera år. För två år sedan sa kroppen ifrån och Maritha bytte då kardiologin mot arbete på en vårdcentral. När fysiken blev bättre växte saknaden och nu roterar hon mellan vårdcentralen och HIA.

– Jag saknade djupet som du får här, säger Maritha.

Ellinor Järnvall och Maritha Engström trivs på HIA.
Foto: David Brohede

Sjuksköterskorna på HIA möter patienter med hjärtinfarkt, aortadissektion, hjärtstopp och arytmier. Patienterna på avdelningen är uppkopplade och som sjuksköterska gäller det att ligga steget före.

Följer hela förloppet

Sjuksköterskorna har kontakt med ambulanserna via avdelningens ambulansdator. De ansvarar bland annat för att dirigera ambulanserna rätt. Avdelningen är alltid bemannad med en kardiolog och det är en sjuksköterska från

HIA, tillsammans med kardiologen, som möter upp i ambulanshallen.

– När vi pratar med ambulanssjuksköterskan i ambulansen om patientens mående och möter upp i ambulanshallen kan patienten må jättedåligt. När vi träffas igen efter interventionen är patienterna ofta som helt nya människor. Det är väldigt häftigt att få vara med om. Det är en enorm kick när du är med och räddar någons liv, säger Ellinor Järnvall.

Ellinor har arbetat på HIA i fyra år.

– En stor anledning till att jag trivs så bra är den familjära stämningen. Vi

Kardiologiska kliniken i Linköping är en av Sveriges främsta kliniker inom hjärtsjukvård. HIA är en hjärtmedicinsk intensivvårdsavdelning med 6–9 vårdplatser. På HIA vårdas patienter som behöver avancerad kardiologisk övervakning. Vidareutbildning och kompetensutveckling är en viktig del av arbetet. I samverkan med medicinska fakulteten driver vi forskning och utveckling av internationell klass. Vi är också ett utbildnings- och kompetenscentrum för sydöstra sjukvårdsregionen.

regionostergotland.se

har en stark teamkänsla och arbetet är prestigelöst, säger hon.

Ellinor är också utbildningssamordnare på kliniken. Det innebär bland annat att hon ansvarar för introduktionsdagarna och klinikens torsdagsutbildningar. Hon fångar också upp medarbetarnas önskemål när det kommer till kompetensutveckling.

– Kompetensutveckling och vidareutbildning är en viktig del av vårt arbete, säger Ellinor.

Utbildning viktigt på specialistklinik

BLEKINGESJUKHUSETS THORAXCENTRUM

På Blekingesjukhusets Thoraxcentrum finns det många olika vägar att gå för den som vill vidareutvecklas som sjuksköterska.

– Det är väldigt kul att få jobba med högspecialiserad sjukvård där insatserna gör stor skillnad för patienterna, säger Evelina Hedberg.

Blekingesjukhuset i Karlskrona är den enda thoraxklinik i Sverige som inte ligger på ett universitetssjukhus. Alla verksamheter ryms under samma tak eftersom det är en mindre klinik, vilket

ger snabba beslutsvägar och stora möjligheter till samarbeten.

– Jag har verkligen fått en bred kompetens inom hjärtsjukvård, säger Evelina Hedberg, som precis gått på sitt kvällspass på avdelning 55 som tar emot thoraxkirurgiska patienter.

Nära samarbete ökar kompetensen

Under kvällen väntar bland annat uppgifter med att förbereda patienter inför operation och ta hand om de som är nyopererade. Jobbet innebär förutom att informera och stödja patienterna även mycket tekniskt arbete med till exempel drän, CPAP och syrgas.

– Jag brinner verkligen för arbetet på avdelningen och tycker det är kul att få jobba så patientnära hela tiden, säger Evelina Hedberg som har valt att stanna kvar på avdelningen under sina fem år på kliniken.

Hennes väg till kompetensutveckling har bland annat varit att utvidga sin tjänst på kirurgi-avdelningen med

Sigvard Ström, Madeleine Hultqvist och Evelina Hedberg på Blekingesjukhusets Thoraxcentrum.

arbete på klinikens dagvårdsavdelning och regelbundna inbopp på avdelningens kardiologisida.

Skräddarsydd bredvidgång

Sigvard Ström blev färdig med sin sjuksköterskeutbildning i våras och jobbar med de kardiologiska patienterna på avdelningen, där mycket fokus ligger på övervakningsutrustning.

Under sin inskolningstid har han förutom avdelningsvården också fått lära sig en del av arbetet på hjärtintensivavdelningen, genom att hjälpa den huvudansvariga sjuksköterskan i hans arbete.

– Jag upplever verkligen att min bredvidgång har varit anpassad efter mina behov och önskemål, säger Sigvard Ström.

Sjuksköterskor jobbar med utbildning

Madeleine Hultqvist har precis avslutat dagens utbildning i HLR för undersköterskor, läkare och sjuksköterskor. I sin roll som instruktions-sjuksköterska har hon ansvar för olika typer av utbildningsinsatser. Hon har gått klinikens hela karriärsteg med bland annat avdelningsarbete, betald vidareutbildning till intensivvårdssjuksköterska och jobb på intensivvårdsavdelningen.

– Jag valde den här vägen eftersom jag brinner för utbildning. Det finns inget roligare än att fånga upp önskemål och behov och sedan utforma rätt utbildningsinsats, säger Madeleine Hultqvist.

Vi erbjuder kompetensutveckling, bland annat i form av regelbundna internutbildningar, hospitering inom kliniken och möjlighet till betald vidareutbildning inom intensivvård, operation eller anestesi. Efter några år på avdelning går det att utvecklas vidare genom arbete på mottagning, dagvård eller hjärtintensivvård.

Kontaktperson: Dada Merdan
Tel: 073-447 13 52
dada.merdan@regionblekinge.se
regionblekinge.se

Hjärtat i vården på Sunderby sjukhus

HJÄRTSJUKVÅRD SUNDERBY SJUKHUS

På hjärtavdelningarna vid Sunderby sjukhus i Norrbotten kan arbetsdagen snabbt skifta från lugn till intensiv. Med akuta hjärtinfarkter, kroniska hjärtsjukdomar och patienter i kritiska tillstånd blir varje dag en möjlighet att utvecklas – både som vårdpersonal och människa.

Sjuksköterskorna Mette Aaskoven och Therese Poggats har en liknande start i yrket. Efter att ha gjort sin slutpraktik på hjärtavdelning 46 valde båda att stanna kvar. Mette har nu arbetat här i 5 år och Therese i 2,5 år. De betonar den breda verksamheten och det ständiga lärandet som främsta anledningar till sin trivsel.

– Kombinationen av att verkligen kunna göra skillnad i patienternas liv och att se dem gå från ett kritiskt tillstånd till att gradvis återhämta sig är en stor del av det som gör jobbet meningsfullt, man kan verkligen göra skillnad, säger Mette.

Therese instämmer och säger att variationen i arbetet tillsammans med ett nära teamarbete gör jobbet både roligt och utvecklande.

– Det finns alltid något nytt att lära, vilket gör hjärtavdelning 46 till en attraktiv arbetsplats för alla som vill växa i sin yrkesroll, säger Therese.

– Ja, här möter man ett brett patientklientel med många olika diagnoser. Variationen, kombinerat med ett nära samarbete i teamet och trevliga kollegor, gör jobbet både roligt och utvecklande. Det finns plats för både skratt och lärande, säger Mette.

En annan fördel är möjligheten att utvecklas internt inom kompetenscentrum hjärtsjukvård som förutom hjärtavdelning 46 omfattar hjärtintensivvård, hjärttagvård/PCI-lab, hjärtmottagning och fyslab.

HIA 47

För den som söker större utmaningar

Sara Rosenius och Cecilia Boltemo Nilsson, sjuksköterskor vid HIA på avdelning 47.
Foto: Daniel Holmgren/Cre8photo.se

Mette Aaskoven och Therese Poggats, sjuksköterskor på hjärtavdelning 46.
Foto: Daniel Holmgren/Cre8photo.se

och kanske redan har några års erfarenhet kan hjärtintensiven (HIA) på avdelning 47 vara nästa steg. Här arbetar sjuksköterskor som Cecilia Boltemo Nilsson och Sara Rosenius med patienter i kritiska tillstånd.

Cecilia har arbetat på HIA sedan 2009.

– Jag har stannat kvar i alla dessa år framför allt för att det alltid finns nya utmaningar. Jag känner aldrig att jag stagnerar, både fältet och mitt arbete fortsätter att utvecklas, säger Cecilia.

Utöver det dagliga arbetet har Cecilia också haft rollen som utvecklings-sjuksköterska på avdelningen. Hon har utbildat andra och även deltagit i flera utbildningar inom avancerad kardiologi.

– HIA erbjuder en tekniskt avancerad miljö där vi sjuksköterskor hanterar livsviktig utrustning och snabbt måste anpassa oss till nya rön och apparater. Kompetensutveckling är en naturlig del av jobbet, säger Cecilia.

Sara, som har arbetat på HIA i fem år, lyfter fram teamets starka sammanhållning och stödet från kollegor och chefer som avgörande för trivseln.

– Den stöttande arbetsmiljön gör att man aldrig känner sig ensam. Det finns alltid någon att fråga om råd, säger hon.

Utvecklande

En röd tråd som går igenom både avdelning 46 och hjärtintensiven är den trygga och utvecklande arbetsmiljön. Många sjuksköterskor, som Cecilia och Sara, har kunnat växa i sina roller. Tack vare det kontinuerliga lärandet

och stödet de får kan de stanna kvar i verksamheten.

– Jag kan verkligen rekommendera andra sjuksköterskor att börja här. Det är ett spännande och varierande arbete där du får möta allt från stabila patienter till dem som är mycket svårt sjuka. Att vara en del av teamet vid ett hjärtstopp är något alldeles speciellt, säger Cecilia.

Sara vittnar om hur en arbetsdag kan förändras blixtnabbt.

– Eftersom vi springer på sjukhuslarm om hjärtstopp kan arbetsdagen gå från noll till hundra på två sekunder. Du kan stå och jobba med en patient som mår ganska bra och plötsligt är du med på ett hjärtstopp där varje sekund räknas. Tjusingen i vårt arbete är just den oförsäkringen – att varje ögonblick kan vara en möjlighet att rädda liv.

Hjärtavdelning 46 och hjärtintensiven (HIA) avdelning 47, Sunderby sjukhus, erbjuder en trevlig arbetsplats med stora utvecklingsmöjligheter och stödjande arbetsuppgifter. Här ligger patienter med olika hjärtsjukdomar, men vi bedriver även planerad verksamhet. Vi har ett nära samarbete med Hjärttagvård/PCI- och fyslab som även de ingår i kompetenscentrum hjärtsjukvård.

norrbotten.se

 REGION NORRBOTTEN

Barn- och familjefokus skapar trygghet

BARN- OCH UNGDOMSKLINIKEN

På Barn- och ungdomskliniken i Kristianstad behandlas alla barn som behöver vård på Central-sjukhuset. Med tydligt fokus på barnen och deras familjer skapas en trygg miljö med så normala förhållanden som möjligt. Ett nära teamarbete, öppen dialog och mycket samarbete mellan avdelningarna uppskattas av medarbetarna som gärna stannar kvar år efter år.

Barn- och ungdomskliniken består av akutmottagning, intensivvård, neonatalvård, hemsjukvård, slutenvård 0–20 år, barndagvård och mottagning. Sjuksköterskan Maja Dunerfeldt, teamleda-

re på barnavdelningen, har arbetat här i över tio år.

– En av de saker jag uppskattar mest är att arbetet är så varierande, ingen dag är den andra lik. Alla barn som kommer till sjukhuset hamnar här, från 0–18 år och i vissa fall upp till 20 år. Anledningen till vård kan vara alltifrån en kortare observation för att patienten har trillat och slagit i huvudet till längre vård för en allvarlig diagnos. Det är otroligt stimulerande att jobba med barnen och deras familjer. Barn har en inneboende glädje som smittar av sig, även om de har en allvarlig sjukdom, förklarar hon.

Ofta positiva resor

Att få följa barnen från det att de kommer in för vård tills de, i de flesta fall, åker hem friska är något som uppskattas på alla avdelningar.

Kajsa Andersson, Maja Dunerfeldt och Sara Andersson, sjuksköterskor på Barn- och ungdomskliniken i Kristianstad.

Foto: Annika Nyberg

– Variationen på Barnakuten är det roligaste. Vi träffar barn och ungdomar i olika åldrar och med olika åkommor. Arbetet omfattar allt från att själv behandla patienter och ge egenvårdsråd till att arbeta med en allvarligt sjuk patient i ett stort team på akutrummet, säger Sara Andersson, sjuksköterska och teamledare.

På neonatalavdelningen blir fokuset på hela familjen extra påtagligt eftersom det handlar om nyfödda barn som behöver vård.

– Det är viktigt att inkludera både föräldrar och syskon. Här får vi följa barnet hela vägen från det allra första ögonblicket. Först genom vården här

på avdelningen och sedan följs de upp i vår hemsjukvård. Det är ofta väldigt positiva resor som är väldigt kul att få följa, berättar Kajsa Andersson som är sjuksköterska på neonatalavdelningen.

Lyhörda chefer

Alla tre upplever att klimatet på kliniken är väldigt förändringsbenäget. Alla nyheter inom vården välkomnas med syfte att ge en så bra vård som möjligt till både barnen och deras familjer. Eftersom det är ett relativt litet sjukhus är det korta beslutsvägar och cheferna är också väldigt bra på att lyssna och få medarbetarna att känna sig delaktiga.

Barn- och ungdomskliniken på Centralsjukhuset i Kristianstad är som ett eget litet sjukhus för alla klinikers barn och ungdomar. Inom kliniken, som har 220 anställda, ryms akutmottagning, intensivvård, neonatalvård, hemsjukvård, slutenvård 0–20 år, barndagvård och mottagning. Det är en lagom stor klinik för att alla ska synas. Här uppmuntras också betald vidareutbildning inom barn- och ungdomssjukvård.

Utvecklande jobb med roterande tjänst

LYCKSELE LASARETT

På Lycksele lasarett får sjuksköterskor möjlighet att fördjupa sig inom medicin, kirurgi, rehabilitering och akutsjukvård genom en kompetenstjänst.

– Jag har lärt mig otroligt mycket och känner mig tryggare i min yrkesroll, säger Elin Olovsson.

Hon har precis slutfört sin kompetenstjänst som innebär att man roterat mellan tre olika avdelningar och akutmottagningen. Varje placering är sex månader lång.

Mathilda Nilsson och Elin Olovsson, sjuksköterskor på Lycksele lasarett.

Foto: Marcus Bäckström

– För mig var det ett sätt att vidareutvecklas utan att behöva säga upp mig från jobbet på medicinavdelningen, där jag verkligen trivts, säger Elin Olovsson som just nu tar en paus från jobbet på grund av föräldraledighet.

Sin sista placering hade hon på akutmottagningen där hon beskriver dagarna som väldigt varierade, både vad gäller arbetsbörda och uppgifter.

– Ena dagen är väntrummet överfullt och nästa tomt. Man får vara beredd på att ta hand om allt från en sticka i fingret till hjärtstopp och sepsis, berättar Elin Olovsson.

Bra stöttning ger trygghet

Hon tycker att inskolningen på varje

avdelning har varit generös och har anpassats efter den erfarenhet hon har sedan tidigare.

För Mathilda Nilsson är kompetenstjänsten första jobbet efter grundutbildningen till sjuksköterska. Hon har precis avslutat sin första placering på en rehabiliteringsavdelning för strokepatienter och berättar att hon hade en mentor under sina sex månader på avdelningen.

– Jag kunde vända mig till henne med frågor och funderingar. Det har varit ett jättebra stöd, säger Mathilda Nilsson.

Just nu jobbar hon på sjukhusets kirurgavdelning. Hon tycker det är stor skillnad mellan avdelningarna.

– Jag blev förvånad över hur många medicintekniska produkter det är på en kirurgavdelning, som exempelvis infusions- och smärtlindningspumpar, säger Mathilda Nilsson.

Öppnar nya karriärvägar

Hon sökte kompetenstjänsten direkt efter sin grundutbildning eftersom hon kände sig osäker på var hon ville jobba. Det blev ett sätt att prova på olika arbetsplatser.

– Jag har redan lärt mig otroligt mycket, säger Mathilda Nilsson.

Hon uppskattar att jobba på ett litet sjukhus och beskriver arbetsmiljön som familjär och stöttande. Känslan av att vara ny och osäker försvann snabbt eftersom hon kände sig väl omhändertagen.

– Många av mina kollegor har blivit nära vänner, säger Mathilda Nilsson.

Hon har fortfarande lång tid kvar att fundera över vad hon vill göra när kompetenstjänsten är klar. För Elin Olovsson som är föräldraledig finns det också lite betänktid kvar.

– Jag ser många olika möjligheter för framtiden. Det hade till exempel varit spännande att kombinera arbetet på medicinavdelningen med akutmottagningen, säger hon.

Lycksele lasarett är ett av Västerbottens läns tre akutsjukhus. Här finns ett 80-tal vårdplatser och det bedrivs både akutsjukvård och förlossningsverksamhet. Dessutom har lasarettet ansvar för länets överviktskirurgi och utför många höftprotesoperationer.

regionen@regionvasterbotten.se

regionvasterbotten.se

Många vinster med uppkopplade patienter

ALERIS ASIH

Mer tid för patienterna, ökad tillgänglighet och minskad stress. Sedan årsskiftet har medarbetarna i Aleris team ASIH Haninge väst använt ett digitalt arbetsverktyg för att hålla koll på sina patienter. Pilotprojektet har fört med sig fördelar för både patienter och medarbetare.

I dag använder 90 procent av ASIH Haninge västs patienter Aleris app. I appen lämnar patienterna olika värden och kommunicerar med ASIH-teamet via chatt eller video.

Sedan projektet startade har det både utökats och utvärderats.

–I den senaste utvärderingen svarade 100 procent av medarbetarna att de ville fortsätta att arbeta med verktyget. Och trenden är densamma hos våra patienter som upplever både ökad tillgänglighet och delaktighet, säger Camilla Eriksson, enhetschef och projektledare.

Våra team ansvarar för patienter som har komplexa medicinska behov och vårdas i hemmet. Genom våra multiprofessionella team, ett personcentrerat förhållningssätt och en nära dialog med anhöriga skapar vi förutsättningar för att kunna ge en högkvalitativ vård till våra patienter.

ASIH är ett komplement till sjukhusvården och omfattar både kurativa och palliativa patienter. Vanliga diagnoser är cancer, hjärtsvikt, kol, neurologiska sjukdomar och infektioner.

För att kunna ge alla våra patienter en god vård krävs tid och rätt förutsättningar. Hos oss får du arbeta självständigt, med en patient i taget. Samtidigt som du har dina kollegor, chef och övrig ledning nära.

Hos oss finns många olika karriärvägar och goda möjligheter att till exempel jobba som projektledare, genomföra specialuppdrag eller hålla föreläsningar. Vi erbjuder en gedigen introduktion till nya sjuksköterskor och stora möjligheter till rörlighet inom och mellan våra verksamheter.

aleris.se/asih

Inför uppstart får patienterna, förutom en introduktion till appen, den utrustning som behövs för att till exempel mäta blodtryck, vikt och syresättning. Mätvärdena övervakas sedan via en digital plattform hos Aleris.

Effektiva besök

Sjuksköterskan Johan Tjärnbro har arbetat på Aleris och teamet ASIH Haninge väst i nio år. Tack vare att patienterna mäter sina egna vitalparametrar och svarar på ett frågeformulär där de skattar olika symtom kan han under sina hembesök fokusera på det som är viktigt för patienten.

–Det behöver inte alltid vara fysiska symtom som besvärar mest utan det kan vara oro och ångest, eller att de behöver prata med en medmänniska, säger Johan.

Det Johan gillar mest med arbetet är mötet med patienterna och känslan av att göra skillnad. Tack vare det digitala verktyget upplever han att han får mer av allt som han gillar.

–De faktiska besöken hos patienten känns mer meningsfulla. Jag upplever att jag lättare kan snappa upp vad patienten och anhöriga tycker är viktigt, säger han.

Ytterligare en fördel med det digitala verktyget är att det är lättare att övervaka patienter med ett försämrat må-

ende. Vid behov kan patienterna skicka in viktiga mätvärden ofta. Värden som ligger utanför normala gränsvärden, eller inte lämnas in, genererar ett larm.

Ökad tillgänglighet och delaktighet

Medarbetarna i teamet har alltid varit stolta över sin goda tillgänglighet. Nu har den blivit ännu bättre. De utvärderingar som har gjorts visar att patienterna upplever en ökad tillgänglighet och delaktighet sedan det digitala verktyget infördes. I dag kan patienterna, utöver de traditionella telefonsamtalen, använda sig av appens meddelandefunktion.

Sjuksköterskan och biträdande enhetschef Annica Linder är den som dagtid svarar på patienternas meddelanden.

–Jag gör hela tiden bedömningar om det är något en specialistläkare bör svara på eller om meddelandet ska vidarebefordras till någon annan medarbetare. Men oftast är det något som jag eller en sjuksköterska kan lösa ganska omgående, säger Annica och berättar att patienterna använder meddelandefunktionen för att till exempel boka om hembesök, fylla på med sjukresor eller om de behöver ett visst läkemedel.

Annica är mån om att svara patienterna så snabbt som möjligt och sätter också stort värde på att svara så att pa-

tienterna känner att det är en medmänniska de möter.

–Jag har bättre koll på våra patienter i dag och jag kan lätt gå in och titta på mätvärden och se om det är något som behöver åtgärdas, säger Annica och berättar att antalet telefonsamtal har minskat rejält, vilket innebär att telefonen nu är öppen för akuta samtal.

Personcentrerad vård

Sjuksköterskan Sophie Csiky har under projektets gång ansvarat för det digitala verktyget.

–Det roligaste med arbetet är att det har fallit så väl ut. Det är också väldigt roligt att se hur verktyget, utifrån patienternas och medarbetarnas önskemål och behov, har ändrats under tidens gång, säger Sophie och berättar att verktyget är mer personcentrerat i dag än vad det var vid projektstart.

Sophie är övertygad om att det här är en del av framtidens vård och att verktyget kommer att utvecklas till att bli än mer personcentrerat. Det började med att sjuksköterskor och läkare använde verktyget men nu ska alla medarbetare i det multiprofessionella teamet använda det. Projektet ska också utvidgas till att omfatta ytterligare ett av Aleris ASIH-team. Näst på tur att bli uppkopplade är patienterna i Nynäshamn.

Aleris vision är att leda vägen till morgondagens hälsa och vård. Camilla Eriksson, Annica Linder, Sophie Csiky och Johan Tjärnbro ser många fördelar med digitala verktyg inom vården.

Foto: Fredrik Hjerling

Spetskompetens och spännande karriärvägar på Lungkliniken

LUNGKLINIKEN PÅ SUNDERBY SJUKHUS

Lungkliniken på Sunderby sjukhus tar emot patienter från hela Norrbotten. Den stora bredden innebär att det finns många möjligheter för klinikens sjuksköterskor. Dessutom är kliniken inne i en spännande fas där samarbete och kompetensutveckling är i fokus.

Emilia Malmelöv blev färdig sjuksköterska för 3,5 år sedan. Hon sökte sig till Lungkliniken på grund av den stora bredden som finns här.

– Andningen är väldigt central och viktig och erfarenhet härifrån är bra att ha med sig, säger Emilia som arbetar på klinikens vårdavdelning.

I sitt arbete möter hon och hennes kollegor en bred patientgrupp med diagnoser som spänner från lungcancer till kol och andningssvikt. Akuta tillstånd blandas med palliativ vård. Liksom på övriga enheter inom kliniken är arbetet ofta medicintekniskt avancerat.

– Utvecklingen går ständigt framåt vilket är väldigt spännande, säger Emilia.

Emilia ser ljus på framtiden. Just nu går hon en betald intermedieärvårdsutbildning på Karolinska och hon har nyligen axlat rollen som huvudhandlare. Om ett år flyttar dessutom hennes avdelning in i helt nya lokaler.

Vidareutbildning och kompetensutveckling

Att utvecklingsmöjligheterna inom kliniken är stora är något som sjuksköterskorna Therese Lönnqvist och Marta Jonsson kan intyga. De började båda arbeta på vårdavdelningen för snart fjorton år sedan. Idag har de gått vidare till klinikens öppenvård.

Marta hade egentligen siktet inställt på att utbilda sig till operationssjuksköterska men efter en kortare avstickare till kirurgens cytostatika-enhet och en betald specialistutbildning i onkologi började hon arbeta inom Lungklinikens öppenvård.

– Det var som att komma hem igen, säger Marta.

Och Marta är inte ensam om den känslan. Faktum är att många av de medarbetare som någon gång har arbetat på Lungkliniken väljer att återvända.

– Våra patienter är jättefina. Sedan är det ett fantastiskt gäng här med bra sammanhållning. Vi stöttar och hjälper varandra, säger Marta.

Som onkologisjuksköterska behandlar Marta patienter med cytostatika och immunoterapier. Hon är också delaktig i de utredningar som görs och sätter bland annat dränage, gör bronkoskopier och olika biopsier.

– Det är ett väldigt spännande och mångsidigt arbete, säger hon.

Sjuksköterskeledd mottagning

En av anledningarna till att Therese sökte sig till öppenvården var för att hon behövde få ihop livspusslet som småbarnsförälder. Idag är hon väldigt glad att hon tog steget till den sjuksköterskeledda andningsenheten.

Marta Jonsson, Emilia Malmelöv och Therese Lönnqvist trivs med både patienter och kollegor.
Foto: Magnus Stenberg

– Vi driver mottagningen självständigt och har tagit över en del läkaruppgifter. Majoriteten av våra patienter är sömnapnépatienter och det är vi sjuksköterskor som har hand om allt från att bedöma remisser, till utredning, diagnostisering och behandling, säger Therese och berättar att mottagningen också hjälper andningssviktpatienter och syrgaspatienter.

För att möjliggöra kompetensväxlingen har sjuksköterskorna på mottagningen gått flera olika kurser. Och förutom den stora variationen och självständigheten är kompetensutveckling en viktig anledning till att Therese trivs så bra.

Samarbete inom kliniken

Lungkliniken är just nu inne i en spännande uppbyggnadsfas. Och det är kompetensutveckling och samarbete som är i fokus när Ulrika Åström, enhetschef vid lungklinikens öppenvård och Sara Lind, enhetschef vid klinikens slutenvård, blickar framåt.

– Framtiden känns ljus. Vi vill alla gå till jobbet och känna oss kompetenta. Vi vill ha kunskap och gemenskap och därför blir just samarbetet inom kliniken så viktigt för oss, säger Sara som själv har en bakgrund som sjuksköterska på Lungklinikens vårdavdelning.

Redan nu är samarbetet mellan klinikens olika enheter utbreddt men i framtiden ska det utökas ännu mer. Nya sjuksköterskor inom slutenvården kommer, under sin introduktion, få följa patienter både i slutenvården och öppenvården. Hospitering är något som uppmuntras och nya rotations-tjänster är på gång.

– Det här utökade samarbetet gör det ännu lättare att utveckla en spets-

kompetens inom kliniken. Vi är en bred klinik och det finns stora möjligheter att bygga på med just det som medarbetarna är intresserade av, säger Ulrika och berättar att kliniken också satsar stort på internutbildningar där bland annat sjuksköterskor från öppenvården håller i föreläsningar för sina kollegor inom slutenvården.

Lungkliniken är en stor klinik och tar emot patienter från hela Norrbotten. Vi har många specialistgrenar och det finns stora möjligheter att växa inom kliniken.

Lungavdelningen står just nu inför en spännande nystart med nya lokaler och ett utökat samarbete med öppenvården.

Andningsenheten tar emot patienter med andningssvikt för till exempel utprovning av andningsstöd och syrgas i hemmet.

På dagvårdsenheten utreds patienter för misstänkt lungsjukdom genom olika typer av invasiva och icke-invasiva undersökningar. Här administreras också cytostatika och immunoterapi-behandlingar.

Öppenvården består också av mottagningsverksamhet för personer med till exempel kol och lungfibros, här genomförs också allergiutredningar och AIT.

På kliniken arbetar det även en sjuksköterska som forskar på deltid. Och vi vill gärna ha fler disputerade sjuksköterskor!

norrboten.se

 REGION NORRBOTTEN

Ulrika Åström och Sara Lind är erfarna sjuksköterskor och brinner för att utveckla Lungkliniken.
Foto: Magnus Stenberg

KOM OCH VÄX MED OSS!

sjuksköterskor

biomedicinska analytiker

röntgensjuksköterskor

bli specialist -
★ sjuksköterska!

Flytta?
UPP!
scanna!

Norrbotten har den högsta tillväxten i Sverige och är världsledande inom den gröna omställningen. Här finns massor med spännande jobb, inte minst hos oss i Region Norrbotten.

Just nu söker vi mer än 300 nya medarbetare, bland annat sjuksköterskor, specialistsjuksköterskor, röntgensjuksköterskor och biomedicinska analytiker till våra fem sjukhus och 24 hälsocentraler i hela länet.

Dubbel OB!

Vi erbjuder bra och trygga anställningsvillkor och förmåner, dubbel OB-ersättning och mycket goda möjligheter till vidareutbildning, bland annat till specialistsjuksköterska. ★

Välkommen med din ansökan på
norrbotten.se/jobbahososs

